Nota van Inlichtingen 1

Levering, implementatie, beheer en onderhoud van een Record Management Applicatie (RMA)

Voor de Raad van State

Versie 1.0 – 2 november 2026

Raad van State

1. INLEIDING

Dit is de eerste Nota van Inlichtingen in de Europese openbare aanbesteding "Levering, implementatie, beheer en onderhoud van een Record Management Applicatie (RMA)" van de Raad van State, gepubliceerd op TenderNed op 15 oktober 2026 en in het Publicatieblad van de Europese Unie op 19 oktober 2026 onder nummer 718679-2026.

Deze Nota van Inlichtingen maakt integraal deel uit van de Aanbestedingsdocumenten. De antwoorden en de in hoofdstuk 2 genoemde wijzigingen prevaleren boven de eerder verstrekte informatie (paragraaf 2.4 van het Beschrijvend document). Voor zover een antwoord een bepaling van het Beschrijvend document, het Programma van Eisen, de concept Overeenkomst of de concept Wachtkamerovereenkomst wijzigt, is de in het antwoord opgenomen tekst leidend; de wijzigingen in de concept Overeenkomst en de concept Wachtkamerovereenkomst worden verwerkt in een herziene versie die uiterlijk bij de tweede Nota van Inlichtingen wordt gepubliceerd.

De tweede vragenronde staat open tot vrijdag 6 november 2026, 12:00 uur.

2. WIJZIGINGEN OP DE AANBESTEDINGSDOCUMENTEN

Deze Nota van Inlichtingen brengt de volgende wijzigingen aan. De nummers tussen haakjes verwijzen naar de vraag waarin de wijziging is toegelicht.

Bijlage 4, Programma van Eisen en Wensen. Bij deze Nota van Inlichtingen is een herziene versie van bijlage 4 gevoegd (versie 1.1 van 2 november 2026), die versie 1.0 volledig vervangt. In versie 1.0 waren de eisen E11 tot en met E16 en wens W2 bij het genereren van de pdf weggevallen; zij zijn hersteld. Verder: paragraaf 3.5 Duurzame toegankelijkheid is als afzonderlijke paragraaf opgenomen (wens W5); in E42 is een overtollige tekst verwijderd; E61 is beperkt tot hosting en verwerking binnen de EER (86); E87 luidt "De hersteltijd in geval van incidenten bedraagt maximaal 16 werkuren in 85% van de gevallen"; de termijnen in E89 tot en met E93 zijn geharmoniseerd (69). De nummering van de eisen en wensen is ongewijzigd (1, 26, 113).

Bijlagen 4b, 4c en 4d. De openbare versies van de bijlagen 4b, 4c en 4d zijn via TenderNed gepubliceerd en vervangen de ingetrokken versies (2).

Beschrijvend document. Paragraaf 3.4.3: de verwijzing naar een uitvoeringseis in het Programma van Eisen vervalt; gelijkwaardig bewijs voor ISO/IEC 27001 is uitsluitend een assurance-rapport als omschreven in het antwoord op vraag 4 (3, 4, 5, 19). Paragraaf 2.8: de inschrijver dient bij het prijzenblad een afzonderlijk document "Toelichting prijzenblad" in (21, 105). Paragraaf 5.3: een voorblad met uitsluitend naam, wensnummer en titel telt niet mee voor het maximale aantal pagina's (110).

Concept Overeenkomst en concept Wachtkamerovereenkomst. De volgende bepalingen worden gewijzigd of aangevuld en verwerkt in een herziene versie die uiterlijk bij de tweede Nota van Inlichtingen wordt gepubliceerd: artikel 1.1 en overweging c, data van publicatie (112); artikel 2.2, voorrang van de Nota's van Inlichtingen (85); artikel 6.1, projectplan (69, 96); artikel 7.5, verhouding korting en schadevergoeding (67); artikel 8.2, verduidelijking mijlpaalbetalingen (71); artikel 10.1, certificering of assurance-rapport (4); artikel 10.2 en 10.4, beveiligingsbaseline en wijzigingsprocedure (61); artikel 15, aanvullingen op de ARBIT-2022 inzake artikel 8.5, 12.3, 17.5, 26.3 en 26.4 (56, 74, 75, 76, 77, 87); bijlage D, rangorde en afstemming op E83 en E87 (13, 68, 85); bijlage G, back-upretentie en afbakening exit (65, 66). In de concept Wachtkamerovereenkomst worden de data in de overwegingen gecorrigeerd (112).

3. VRAGEN EN ANTWOORDEN

Alle vragen zijn geanonimiseerd en in volgorde van ontvangst opgenomen.

Nr.	Betreft	Vraag	Antwoord
1	Bijlage 4 §3.2 en §3.5; BD 4.1 en 5.3.2; Overeenkomst bijlage F	In bijlage 4 (Programma van Eisen en Wensen, versie 1.0) ontbreken de eisen E11 t/m E16, hoofdstuk 3.5 en wens W2, terwijl het Beschrijvend document (paragraaf 5.3.2) W2 wel uitwerkt en bijlage F van de concept-Overeenkomst verwijst naar de eisen 1 t/m 76. Wij verzoeken u te bevestigen of het Programma van Eisen volledig is. Indien eisen ontbreken, verzoeken wij u deze te publiceren en de termijnen voor het stellen van vragen en het indienen van de inschrijving zo nodig aan te passen.	De eisen E11 tot en met E16 en wens W2 zijn bij het genereren van de pdf van bijlage 4 weggevallen; zij maken deel uit van het Programma van Eisen. Bij deze Nota van Inlichtingen is een herziene versie van bijlage 4 gevoegd (versie 1.1), die versie 1.0 volledig vervangt. Naast het herstel van E11 tot en met E16 en W2 bevat versie 1.1 de volgende wijzigingen: paragraaf 3.5 Duurzame toegankelijkheid is als afzonderlijke paragraaf opgenomen (wens W5); in E42 is een overtollige tekst "Nr." verwijderd; in E61 is de bijzin over landen met een vergelijkbaar beschermingsniveau vervallen (zie het antwoord op vraag 86); in E87 zijn de aanduidingen "1)" en "2)" verwijderd en luidt de eis: "De hersteltijd in geval van incidenten bedraagt maximaal 16 werkuren in 85% van de gevallen"; de termijnen in E89 tot en met E93 zijn geharmoniseerd (zie het antwoord op vraag 69). De nummering van de eisen en wensen is ongewijzigd. Over de herziene bijlage kunnen in de tweede vragenronde vragen worden gesteld.
2	Bijlage 4 E44 en E45; BD 4.1; Overeenkomst bijlage F	Bijlagen 4b, 4c en 4d zijn op 20 oktober 2026 ingetrokken. De eisen E44 en E45 en de PoC-toets voor koppelingen (eisen 44 t/m 49) verwijzen hier nog naar. Op welke datum worden de vervangende documenten gepubliceerd? Verzoek: de uiterste datum voor het stellen van vragen en voor het indienen van de inschrijving zo nodig te verschuiven als de vervangende documenten niet ruim voor het einde van de tweede vragenronde beschikbaar zijn.	De openbare versies van de bijlagen 4b, 4c en 4d zijn inmiddels via TenderNed gepubliceerd. Voor de planning van de aanbesteding wordt verwezen naar het antwoord op vraag 69.
3	BD 3.4.3 en 2.8; UEA deel IV	Paragraaf 3.4.3 staat gelijkwaardig bewijs toe voor het ISO/IEC 27001-certificaat. Graag verduidelijking op de volgende punten:	a. In het UEA, deel IV, verklaart de inschrijver dat hij aan de geschiktheidseis voldoet. Het UEA maakt geen onderscheid tussen een certificaat en gelijkwaardig bewijs; een nadere aanduiding in het UEA is niet nodig.

Nr.	Betreft	Vraag	Antwoord
		a. Waar in het UEA geeft een inschrijver aan dat hij gelijkwaardig bewijs aanlevert in plaats van een certificaat? b. Wanneer wordt het gelijkwaardige bewijs ingediend (bij de inschrijving of op verzoek van de voorgenomen begunstigde) en wanneer en door wie wordt de gelijkwaardigheid beoordeeld? c. Aan welke eisen moet de "periodieke onafhankelijke en deskundige audit" voldoen: frequentie, en volstaat een onafhankelijke deskundige of is een geaccrediteerde certificerende instelling vereist? d. Is de gelijkwaardigheid een toets met uitkomst voldoet of voldoet niet, of kan zij ook leiden tot een lagere score?	b. Het gelijkwaardige bewijs (het assurance-rapport, zie het antwoord op vraag 4) mag bij de Inschrijving worden gevoegd en wordt in ieder geval op verzoek door de voorgenomen begunstigde overgelegd binnen de termijn van paragraaf 2.10. De Raad van State beoordeelt vóór definitieve gunning of de gelijkwaardigheid is aangetoond. c. De eisen aan het bewijs zijn uitgewerkt in het antwoord op vraag 4: een assurance-rapport (ISAE 3000 of SOC 2 Type II) van een onafhankelijke IT-auditor (RE) of registeraccountant, over een periode van ten minste zes maanden, jaarlijks te vernieuwen. Een geaccrediteerde certificerende instelling is voor dit rapport niet vereist; een eigen verklaring, interne audit of gap-analyse volstaat niet. d. De beoordeling van de gelijkwaardigheid is een toets met als uitkomst voldoet of voldoet niet. Zij heeft geen invloed op de score op het gunningscriterium.
4	BD 3.4.3; Overeenkomst art. 10.1	Paragraaf 3.4.3 verwijst naar "de bijbehorende uitvoeringseis" in het Programma van Eisen. Wij kunnen die eis in bijlage 4 niet vinden. Artikel 10.1 van de concept-Overeenkomst vereist daarnaast gedurende de gehele looptijd een geldig, geaccrediteerd ISO/IEC 27001-certificaat. Welke eis wordt bedoeld? En welke verplichting geldt bij gunning voor een inschrijver die in de aanbestedingsfase met gelijkwaardig bewijs heeft voldaan: binnen welke termijn moet een certificaat zijn behaald, en wat is het gevolg als dat niet lukt?	De verwijzing in paragraaf 3.4.3 naar een uitvoeringseis in het Programma van Eisen is onjuist; het Programma van Eisen bevat een dergelijke eis niet. De verplichting om de certificering gedurende de looptijd in stand te houden is opgenomen in artikel 10.1 van de Overeenkomst. De verwijzing in paragraaf 3.4.3 komt te vervallen. De Raad van State verduidelijkt paragraaf 3.4.3 als volgt. Uitgangspunt is een geldig ISO/IEC 27001-certificaat, afgegeven door een daartoe geaccrediteerde certificerende instelling. Een inschrijver die niet over een dergelijk certificaat beschikt, voldoet aan de eis uitsluitend indien hij een assurance-rapport overlegt van een onafhankelijke IT-auditor (RE) of registeraccountant, opgesteld volgens ISAE 3000 (dan wel een SOC 2 Type II-rapport), waarin de auditor de opzet, het bestaan en de werking van het managementsysteem voor informatiebeveiliging heeft getoetst aan NEN-EN-ISO/IEC 27001:2022, inclusief de van toepassing zijnde beheersmaatregelen uit bijlage A volgens de verklaring van toepasselijkheid van de inschrijver, over een periode van ten minste zes maanden en met een goedkeurend oordeel zonder

Nr.	Betreft	Vraag	Antwoord
			beperkingen. Het toepassingsgebied van het rapport omvat de ontwikkeling, levering, het beheer en de hosting van de aangeboden Oplossing. De auditor is niet betrokken geweest bij de opzet of implementatie van het managementsysteem en heeft geen andere zakelijke relatie met de inschrijver. Het rapport is gedateerd vóór de sluitingsdatum voor het indienen van de Inschrijving en is op dat moment niet ouder dan twaalf maanden. De inschrijver mag het rapport bij zijn Inschrijving voegen; in ieder geval overlegt de voorgenomen begunstigde het op verzoek binnen de termijn van paragraaf 2.10. Eigen verklaringen van de inschrijver, interne audits, gap-analyses, pre-audits en certificaten voor andere normen gelden niet als gelijkwaardig bewijs. De Raad van State stelt op basis van het rapport vast of de gelijkwaardigheid is aangetoond; de uitkomst van die beoordeling is voldoet of voldoet niet en heeft geen invloed op de score op het gunningscriterium. Artikel 10.1 van de Overeenkomst wordt hierop aangepast. De Opdrachtnemer beschikt gedurende de gehele looptijd van de Overeenkomst over een geldig ISO/IEC 27001-certificaat met het in artikel 10.1 bedoelde toepassingsgebied, dan wel over een assurance-rapport als hiervoor bedoeld dat jaarlijks wordt vernieuwd en telkens betrekking heeft op de voorafgaande twaalf maanden. Het certificaat respectievelijk het rapport wordt na iedere hercertificering of vernieuwing onverwijld aan de Raad van State overgelegd. De Opdrachtnemer informeert de Raad van State onmiddellijk indien het certificaat wordt geschorst of ingetrokken, of indien een assurance-rapport niet tijdig beschikbaar komt of geen goedkeurend oordeel bevat. Een Opdrachtnemer die in de aanbestedingsfase met een assurance-rapport heeft voldaan, hoeft dus geen certificaat te behalen, mits hij jaarlijks een nieuw rapport overlegt dat aan de gestelde eisen voldoet. Het niet nakomen van deze verplichting is een toerekenbare tekortkoming, waarop artikel 30 van de ARBIT-2022 van toepassing is. Hetzelfde geldt voor het door de Opdrachtnemer ingeschakelde datacenter of de cloudleverancier.

Nr.	Betreft	Vraag	Antwoord
5	BD 3.4.3	Voor het externe datacenter of de cloudleverancier wordt een ISO/IEC 27001-certificaat gevraagd waarvan het toepassingsgebied de geleverde hostingdiensten omvat. Volstaat het certificaat van de hostingpartij voor de infrastructuurdiensten (zoals servers, opslag en netwerk), of moet het toepassingsgebied ook de SaaS-laag omvatten? Geldt de mogelijkheid van gelijkwaardig bewijs ook voor het datacenter?	Het certificaat van de hostingpartij hoeft uitsluitend de aan de inschrijver geleverde hostingdiensten (infrastructuur: servers, opslag, netwerk en de daarbij behorende processen) te omvatten. De SaaS-laag valt onder het toepassingsgebied van het certificaat (of het gelijkwaardige bewijs) van de inschrijver zelf. Voor het externe datacenter of de cloudleverancier geldt dezelfde regeling als voor de inschrijver: een ISO/IEC 27001-certificaat, dan wel een assurance-rapport dat voldoet aan de eisen in het antwoord op vraag 4. De inschrijver blijft verantwoordelijk voor de informatiebeveiliging van de gehele keten.
6	BD 3.4.4 en bijlage 2	a. Moet de referentieoplossing dezelfde oplossing zijn als de aangeboden Oplossing, of volstaat een vergelijkbare? b. Moet de referent bij kerncompetentie 2 en 3 een overheidsorganisatie zijn, of volstaat een andere organisatie? c. Volstaat bij kerncompetentie 1 een overheidsorganisatie in een andere lidstaat die onder vergelijkbare archiefwetgeving valt? d. Worden referentieopdrachten aanvaard die medewerkers van de inschrijver eerder in dienstverband bij een andere werkgever hebben uitgevoerd? e. Kan één referentieopdracht meerdere kerncompetenties dekken wanneer de onderdelen binnen dezelfde opdracht zijn uitgevoerd, met een formulier per kerncompetentie?	a. De referentieoplossing hoeft niet dezelfde oplossing te zijn als de aangeboden Oplossing. De referentieopdracht moet wel betrekking hebben op een oplossing voor records management en voldoen aan de betreffende kerncompetentie. b. Alleen voor kerncompetentie 1 is vereist dat de referent een overheidsorganisatie is die onder de Nederlandse Archiefwet valt. Voor de kerncompetenties 2 en 3 kan de referent ook een andere organisatie zijn. c. Nee. Kerncompetentie 1 vereist een overheidsorganisatie die onder de Nederlandse Archiefwet valt; de motivering daarvan is opgenomen in paragraaf 3.4.4. d. Nee. Het gaat om ervaring van de onderneming die inschrijft (of van de derde op wie een beroep wordt gedaan), niet om ervaring die medewerkers bij een vorige werkgever hebben opgedaan. e. Ja, conform paragraaf 3.4.4: één referentieopdracht mag voor meerdere kerncompetenties worden gebruikt, mits per kerncompetentie een afzonderlijk referentieformulier wordt ingevuld waaruit blijkt dat volledig aan die kerncompetentie wordt voldaan.
7	BD 2.8, 3.2 en 3.4.1; Bijlage 4 E95	a. Kan een inschrijver gevestigd in een andere lidstaat volstaan met gelijkwaardige documenten uit zijn land van vestiging voor het uittreksel handelsregister, de	a. Ja. Een inschrijver gevestigd in een andere lidstaat kan volstaan met gelijkwaardige documenten uit zijn land van vestiging (artikel 2.89 en 2.102 Aanbestedingswet 2012).

Nr.	Betreft	Vraag	Antwoord
		Gedragsverklaring aanbesteden en de verklaring betalingsgedrag fiscale verplichtingen? b. Eis E95 vraagt een geldige VOG voor alle personen die werkzaam zijn voor de Raad van State. Volstaat voor medewerkers die in een andere lidstaat wonen een gelijkwaardig bewijs van goed gedrag uit dat land? Welk VOG-screeningsprofiel is bedoeld en voor wie geldt de eis (ook voor medewerkers zonder toegang tot productiegegevens of aanwezigheid op locatie)?	Officiële documenten die niet in het Nederlands beschikbaar zijn, mogen in het Engels worden ingediend (paragraaf 2.6). b. Voor medewerkers die in een andere lidstaat wonen volstaat een gelijkwaardig bewijs van goed gedrag uit dat land, op het moment van overlegging niet ouder dan zes maanden. Eis 95 schrijft geen specifiek screeningsprofiel voor; de Raad van State hanteert het algemene screeningsprofiel met het risicogebied informatie en geeft dit bij gunning aan. De eis geldt voor alle medewerkers van de Opdrachtnemer en zijn onderaannemers die in het kader van de Opdracht werkzaamheden verrichten waarbij zij toegang hebben tot gegevens of systemen van de Raad van State, of die werkzaamheden op locatie verrichten. Voor medewerkers zonder die toegang en zonder aanwezigheid op locatie geldt de eis niet.
8	BD 5.4; Bijlage 7; Overeenkomst art. 5.2	Het Demonstratiescript vraagt een werkende oplossing. Graag verduidelijking op de volgende punten: a. Mag de demonstratie worden uitgevoerd op door de inschrijver meegebrachte apparatuur en/of in zijn eigen cloudomgeving via een internetverbinding? Is een internetverbinding (draadloos of bedraad) en een beeldscherm of projector beschikbaar? b. Mogen de koppelingen met SharePoint, Raadsaam en Microsoft 365 worden getoond in een testomgeving (sandbox) met door de inschrijver ingerichte voorbeeldgegevens, zoals bij de Proof of Concept? c. Moeten de scenario's worden uitgevoerd met door de inschrijver gekozen fictieve gegevens of met gegevens van de Raad van State? Zo ja, wanneer worden die beschikbaar gesteld? d. Wat verstaat de Raad van State onder "zoals die bij Acceptatie beschikbaar is" (paragraaf 5.4): moet de getoonde functionaliteit al in productie draaien bij andere afnemers, of volstaat het dat zij bij Acceptatie wordt geleverd?	a. Ja, dat is toegestaan. Een internetverbinding en een beeldscherm zijn beschikbaar. b. Ja, dat is toegestaan. c. De inschrijver gebruikt eigen, fictieve gegevens. De Raad van State stelt geen gegevens beschikbaar. d. De inschrijver beschrijft en toont de functionaliteit van de aangeboden Oplossing zoals die bij Acceptatie beschikbaar is. Functionaliteit die nog in ontwikkeling is, wordt als zodanig benoemd en weegt niet mee als beschikbare functionaliteit (paragraaf 5.3 en 5.4). Het is niet vereist dat de getoonde functionaliteit al bij andere afnemers in productie draait; wel verwacht de Raad van State tijdens de Demonstratie een werkende Oplossing te zien.

Nr.	Betreft	Vraag	Antwoord
9	Bijlage 4 E89; BD 1.4.1 en 2.8; Overeenkomst art. 6	a. Eis E89 vraagt een Nederlandstalig projectplan "voor definitieve gunning". Moet dit projectplan bij de inschrijving worden ingediend, of na de gunningsbeslissing? Zo bij de inschrijving: valt het buiten de wensuitwerkingen en geldt voor het plan een omvangbeperking? Het projectplan staat niet in de lijst van documenten in paragraaf 2.8. b. Volgens E89 is de implementatie en migratie afgerond vóór 1 januari 2028, volgens paragraaf 1.4.1 is de planning gericht op afronding uiterlijk 1 november 2027. Welke datum is bindend?	a. Het projectplan hoeft niet bij de Inschrijving te worden ingediend. De voorgenomen begunstigde dient het vóór definitieve gunning in, ter bespreking in het verificatiegesprek (paragraaf 2.10). Er geldt geen omvangbeperking; het plan maakt geen deel uit van de beoordeling op het gunningscriterium. Zie ook het antwoord op vraag 69. b. 1 november 2027 is de streefdatum waarop de Opdrachtnemer zijn planning richt; 1 januari 2028 is de uiterste datum uit eis 89 waarvóór implementatie en migratie zijn afgerond. Geen van beide data is een fatale termijn (artikel 4.2 van de Overeenkomst); alleen de afronding van de Proof of Concept binnen drie maanden is als fatale termijn aangemerkt.
10	BD 5.2; Bijlage 3 (prijzenblad), tabblad Oplossing; Bijlage 4 E72, E94	a. Het prijzenblad rekent de regel "Opslag" per gebruiker. Van welk opslagvolume moet de inschrijver uitgaan voor de fictieve TCO over tien jaar (bestaande 621 GB uit W9 plus welke jaarlijkse groei)? b. Onder welke regel van het prijzenblad moeten de kosten van de acceptatieomgeving (E72), de SaaS-escrow (E94) en eventuele AI-functionaliteit worden opgenomen? Of mogen zij als aparte regel worden toegevoegd?	a. Voor de fictieve TCO gaat de inschrijver uit van het huidige volume (circa 65 GB SQL-data en 621 GB documenten en dossiers) en een groei van circa 50 GB per jaar gedurende de looptijd van tien jaar. Dossiers die worden vernietigd of overgebracht naar het Nationaal Archief verminderen het volume; daarmee hoeft de inschrijver in de TCO geen rekening te houden. b. De kosten van de acceptatieomgeving (E72) en de SaaS-escrow (E94) zijn inbegrepen in de Vergoeding (artikel 8.7 en 13.6 van de Overeenkomst) en worden verdisconteerd in de bestaande prijsregels. Indien de inschrijver deze onderdelen, of AI-functionaliteit die deel uitmaakt van de aangeboden Oplossing, afzonderlijk wil prijzen, mag hij daarvoor een extra regel toevoegen onder de bestaande regels van het tabblad (vanaf regel 17). Toegevoegde regels tellen mee in de fictieve totaalprijs (P).
11	BD 1.5; Overeenkomst art. 12	Welke invulling van de SROI-verplichting (2%) is mogelijk voor een inschrijver die buiten Nederland is gevestigd en geen medewerkers in dienst heeft uit de doelgroepen van de Participatiewet of Wajong? Worden bijvoorbeeld kennisoverdracht en opleiding op het gebied van informatiebeheer, of inkoop bij sociale ondernemingen in de lidstaat van vestiging, aanvaard?	De SROI-verplichting is bewust breed geformuleerd (paragraaf 1.5 en artikel 12 van de Overeenkomst). Naast de inzet van personen uit de Nederlandse doelgroepen zijn ook activiteiten met aantoonbare maatschappelijke impact toegestaan, waaronder kennisoverdracht en opleiding op het gebied van informatiebeheer en inkoop bij sociale ondernemingen. Deze activiteiten mogen ook in de lidstaat van vestiging van de

Nr.	Betreft	Vraag	Antwoord
			Opdrachtnemer plaatsvinden, mits de maatschappelijke waarde aantoonbaar is en in het SROI-plan (artikel 12.2) wordt onderbouwd en verantwoord. De Raad van State stemt het SROI-plan binnen drie maanden na ingang van de Overeenkomst met de Opdrachtnemer af.
12	BD 2.6a en 1.4.4; Bijlage 10	Inschrijvers doen hun inschrijving drie maanden gestand (paragraaf 2.6a). Bij de wachtkamerovereenkomst kan de Raad van State de opdracht tot twaalf maanden na definitieve gunning alsnog gunnen aan de nummer twee (paragraaf 1.4.4). Moet de inschrijver die als tweede eindigt zijn inschrijving, inclusief prijzen, gedurende die periode gestand doen? Zo ja, hoe worden de prijzen in die periode geïndexeerd?	Ja. De inschrijver die als tweede eindigt, doet zijn inschrijving, inclusief prijzen en tarieven, gestand gedurende de looptijd van de Wachtkamerovereenkomst (artikel 2.1 en 5.1 van bijlage 10), in afwijking van de gestanddoeningstermijn van paragraaf 2.6. De Wachtkamerovereenkomst eindigt uiterlijk twaalf maanden na definitieve gunning. Tijdens de wachtperiode vindt geen indexering plaats. Na activering gelden de aangeboden prijzen onverkort en vindt indexering uitsluitend plaats overeenkomstig artikel 8.5 van de Overeenkomst, gerekend vanaf de Acceptatie van de oplossing van Leverancier II (artikel 4.4 van bijlage 10). De prijzen zijn ook in de hoofdovereenkomst vast gedurende de implementatiefase en het eerste jaar van de dienstverleningsfase, zodat de wachtperiode geen aanvullend prijsrisico oplevert.
13	Bijlage 4 E81, E83, E84, E87	De incidenttijden in E83 zijn uitgedrukt in "uur" en E87 maakt onderscheid tussen klokuren en werkuren. Gelden de tijden in E83 en E84 binnen kantooruren (ma-vr 06:00-20:00, zoals E81) of dagelijks 24 uur per dag? Betreft E83 klokuren of werkuren?	De tijden in E83 zijn klokuren en gelden binnen de service-uren van E81 (maandag tot en met vrijdag van 06:00 tot 20:00 uur); een incident dat buiten de service-uren wordt gemeld, telt vanaf de start van de eerstvolgende service-uren. De meldtermijn van dertig minuten in E84 geldt vanaf constatering, ook buiten de service-uren. E87 (RPO/RTO) ziet op herstel na een calamiteit en is in versie 1.1 van bijlage 4 verduidelijkt; zie het antwoord op vraag 68.
14	Bijlage 4 E69 en E47	E69 vraagt dat het uitrollen en distribueren van de Oplossing volledig mogelijk is via Intune/FlexApp. De Oplossing wordt als webgebaseerde SaaS geleverd (E67, E79). Welk onderdeel moet worden uitgerold: alleen de plug-in voor Office en Outlook uit E47, of ook andere componenten?	Het betreft alleen de plug-in voor de Office-applicaties.

Nr.	Betreft	Vraag	Antwoord
15	Bijlage 4 E94; Overeenkomst art. 13.5 en 13.6	Aan welke eisen moet de onafhankelijke escrow-agent voldoen (bijvoorbeeld vestiging, accreditatie)? Valt de broncode van onderdelen van derden of van open source onder de depotplicht in artikel 13.6, of alleen de broncode van de door de inschrijver zelf ontwikkelde onderdelen?	Aan de escrow-agent worden geen aanvullende eisen gesteld ten aanzien van vestiging of accreditatie. De escrow dient te voldoen aan artikel 13.5 en 13.6 van de conceptovereenkomst en artikel 47 van de ARBIT-2022. De depotplicht ziet op de niet-openbaargemaakte broncode en overige informatie die redelijkerwijs noodzakelijk is voor onderhoud en beheer van de Oplossing. Open-sourcebroncode die reeds openbaar beschikbaar is, valt daarmee niet onder de depotplicht.
16	Bijlage 4 E38-E39; W4c	Welke overbrengingsprocedure en welk formaat naar het Nationaal Archief moet worden ondersteund (bijvoorbeeld MDTO in XML in een overdrachtspakket), en is er een testomgeving of testprocedure van het Nationaal Archief beschikbaar voor de Proof of Concept en de proefmigratie?	De Oplossing dient overbrenging naar het Nationaal Archief te ondersteunen conform de op dat moment geldende eisen en standaarden, waaronder MDTO. Een specifiek technisch overdrachtsformaat, zoals MDTO in XML, wordt niet aanvullend voorgeschreven. Voor de Proof of Concept en proefmigratie stelt de Raad van State geen testomgeving of testprocedure van het Nationaal Archief beschikbaar.
17	Bijlage 4 §3.2; Overeenkomst bijlage F	Bijlage F noemt "aangetoond met beperking" als uitkomst bij de PoC. Wat zijn de gevolgen van die uitkomst voor een eis die in bijlage F als essentieel is aangemerkt, en kan de inschrijver in de PoC gedurende de drie maanden herstellen?	Voor een in Bijlage F als essentieel aangemerkte eis is de uitkomst ‘aangetoond met beperking’ onvoldoende. Een essentiële eis moet aan het einde van de PoC volledig zijn aangetoond. Gedurende de PoC-periode mag de inschrijver geconstateerde beperkingen herstellen en opnieuw aantonen. Indien aan het einde van de PoC een essentiële eis niet volledig is aangetoond, is de PoC niet succesvol afgerond.
18	Paragraaf 3 van Bijlage 11 Verslag marktconsultatie	In paragraaf 3 van Bijlage 11 Verslag marktconsultatie (versie 1.0) noemt u een geïntegreerd platform waarin zaakgericht werken, documentmanagement en recordsmanagement zijn gecombineerd als een van de oplossingsrichtingen uit de markt. In paragraaf 13 concludeert u dat meerdere realiseerbare oplossingsrichtingen beschikbaar zijn. In paragraaf 1.3.1 en 1.3.5 van het Beschrijvend document (versie 1.0) leest Leverancier echter dat Digitaal Samenwerken en Raadsaam de leidende werkomgevingen blijven en dat procesondersteuning buiten de opdracht valt. Leverancier	Ja, een geïntegreerd platform mag worden aangeboden. De scope van deze aanbesteding blijft echter ongewijzigd: Digitaal Samenwerken en Raadsaam blijven de leidende werkomgevingen en procesondersteuning valt buiten de opdracht. Ook bij een geïntegreerd platform gelden eisen 44 en 45 uit Bijlage 4 en kerncompetentie 3 uit paragraaf 3.4.4 van het Beschrijvend document onverkort. De aangeboden oplossingsrichting moet derhalve volledig binnen de gestelde scope en eisen passen.

Nr.	Betreft	Vraag	Antwoord
		wil voorkomen dat zij een inschrijving voorbereidt op een oplossingsrichting die de aanbestedende dienst niet beoogt, en legt daarom twee vragen voor: Staat de aanbestedende dienst open voor een geïntegreerd platform waarin zaakgericht werken, documentmanagement en recordsmanagement zijn gecombineerd, of beoogt de aanbestedende dienst uitsluitend een RMA naast de bestaande werkomgevingen? Als een geïntegreerd platform wordt aangeboden, gelden de eisen 44 en 45 uit Bijlage 4 Programma van Eisen en Wensen (versie 1.0) en kerncompetentie 3 uit paragraaf 3.4.4 van het Beschrijvend document dan onverkort?	
19	ISO 27001; Beschrijvend document §3.4.3; Overeenkomst art. 10.1	"Volgens §3.4.3 kan voor de ISO 27001-eis een beroep op een derde worden gedaan als die derde de hosting of het beheer van de Oplossing daadwerkelijk uitvoert. a. Is aan de geschiktheidseis voldaan als de onderaannemer die de hosting en het technisch beheer uitvoert een geldig certificaat met die scope heeft, en de inschrijver de implementatie, migratie, koppelingen en het functioneel beheer verzorgt? b. Art. 10.1 van de Overeenkomst verplicht de Wederpartij zelf om gedurende de gehele looptijd gecertificeerd te zijn. Wilt u art. 10.1 in lijn brengen met §3.4.3?"	a. Nee, niet zonder meer. De inschrijver moet zelf beschikken over een ISO/IEC 27001-certificaat (of gelijkwaardig bewijs, zie het antwoord op vraag 4) met een toepassingsgebied dat de door hem verrichte werkzaamheden omvat: in uw voorbeeld de ontwikkeling, levering, implementatie, koppelingen en het functioneel beheer. Een beroep op een derde is uitsluitend mogelijk voor het deel van de keten dat die derde daadwerkelijk uitvoert (hosting en technisch beheer). Beschikt de inschrijver zelf niet over een certificaat, dan kan hij voor zijn eigen deel het in het antwoord op vraag 4 beschreven assurance-rapport overleggen. b. Artikel 10.1 wordt aangepast zoals beschreven in het antwoord op vraag 4. De verplichting geldt voor de Wederpartij voor het deel van de dienstverlening dat hij zelf uitvoert en voor het datacenter of de cloudleverancier voor het deel dat die partij uitvoert; de Wederpartij blijft jegens de Raad van State verantwoordelijk voor de gehele keten.
20	Prijsplafond; Beschrijvend document §1.4.3 en §5.2; Prijzenblad (bijlage 3)	"Het plafond van € 1.250.000 excl. btw geldt voor een fictieve TCO over tien jaar. Daarin zitten: licenties voor 400 gebruikers, SaaS-hosting met een productie- en een acceptatieomgeving, de Proof of Concept, de migratie van circa 757.000 documenten en 444.000 dossiers uit Corsa, zeven koppelingen, trainingen en 800 extra uren. Dat komt	A. Het plafond bedrag is bepaald op basis van de marktconsultatie en de huidige kosten. Wij zijn niet bereid deze te verhogen. B. Nee.

Nr.	Betreft	Vraag	Antwoord
		neer op gemiddeld circa € 125.000 per jaar, alles inbegrepen. Volgens ons verhoudt dit bedrag zich niet tot de omvang en complexiteit van de Opdracht en tot het belang dat de Raad van State aan kwaliteit hecht (80% van de punten). Het risico is dat kwalitatief sterke inschrijvingen ongeldig worden. a. Hoe is het plafond bepaald, en is de Raad van State bereid het te verhogen? b. Zo niet: is de Raad van State bereid het plafond alleen te laten gelden voor de vaste looptijd (implementatiefase plus de eerste vier jaar van de dienstverleningsfase), waarbij de optiejaren wel meetellen in de prijsvergelijking?"	
21	Licentiemodel; Prijzenblad, onderdeel "De Oplossing"	Het prijzenblad vraagt om prijzen per gebruiker. Hoe moet een inschrijver omgaan met een licentiemodel op basis van capaciteit (bijvoorbeeld rekenkracht of opslag) of een vaste sitelicentie? Mag in dat geval een vast bedrag per jaar worden ingevuld, met een toelichting?	Ja. Indien het licentiemodel niet op gebruikers is gebaseerd, vult de inschrijver op de betreffende prijsregel het vaste jaarbedrag gedeeld door 400 in als prijs per gebruiker, zodat het prijzenblad voor alle inschrijvers uniform kan worden beoordeeld. Het licentiemodel wordt kort toegelicht in het document "Toelichting prijzenblad" (zie het antwoord op vraag 105). Het ingevulde bedrag omvat alle kosten voor het gevraagde gebruik binnen de scope; artikel 8.6 van de Overeenkomst blijft onverkort van toepassing.
22	SROI; Beschrijvend document §1.5; Overeenkomst art. 12	Geldt de SROI-verplichting van 2% over de volledige gefactureerde waarde, dus inclusief doorbelaste licentie- en hostingkosten van derden, of alleen over de dienstverlening van de opdrachtnemer zelf?	De grondslag is de volledige gefactureerde opdrachtwaarde exclusief btw, dus inclusief doorbelaste licentie- en hostingkosten van derden (paragraaf 1.5 van het Beschrijvend document). De Raad van State heeft hiermee bij het vaststellen van het percentage rekening gehouden: het percentage van 2% is lager dan gebruikelijk juist omdat het grootste deel van de opdrachtwaarde uit licentie- en hostingkosten bestaat.
23	Escrow; PvE eis 94; Overeenkomst art. 13.5 en 13.6	Art. 13.6 vraagt om deponering van de broncode. Fabrikanten van standaardsoftware stellen hun broncode doorgaans niet beschikbaar voor escrow. Kan de escrow voor standaardsoftware van derden worden beperkt tot de continuïteit van de SaaS-dienst en de toegang tot de gegevens (art. 13.5), en de broncodedeponering tot	Ja. Artikel 13.5 (continuïteit van de SaaS-dienst en toegang tot de gegevens) geldt voor de gehele Oplossing. De depotplicht van artikel 13.6 ziet op de broncode, Documentatie en overige informatie die de Opdrachtnemer zelf ontwikkelt of beheert (maatwerk, koppelingen, configuratie) en op de informatie die redelijkerwijs nodig is om de Oplossing te (laten) onderhouden en beheren. Voor standaardsoftware van derden waarvan de

Nr.	Betreft	Vraag	Antwoord
		maatwerk en koppelingen die de opdrachtnemer zelf ontwikkelt?	broncode niet voor escrow beschikbaar is, volstaat een aantoonbaar gelijkwaardige continuïteitsvoorziening, zoals een producentregeling gecombineerd met gegevens- en configuratie-export en een uitvoerbaar exitplan (zie ook het antwoord op vraag 15 en 81). De Opdrachtnemer beschrijft de gekozen voorziening in het transitie- en re-transitieplan (artikel 13.7).
24	Licentievoorwaarden fabrikant; Beschrijvend document §4.3; ARBIT-2022	Een inschrijving waarin licentievoorwaarden van derden van toepassing worden verklaard, is ongeldig. Mag de opdrachtnemer de gebruiksrechten op standaardsoftware van een fabrikant leveren onder de standaardlicentievoorwaarden van die fabrikant, voor zover die niet strijdig zijn met de Overeenkomst en de ARBIT-2022? Mogen die voorwaarden als bijlage bij de inschrijving worden gevoegd?	De Raad van State handhaaft het uitgangspunt dat de Overeenkomst en de ARBIT-2022 van toepassing zijn en dat voorwaarden van derden geen voorrang hebben. Voor standaardsoftware van een fabrikant geldt het volgende: • De opdrachtnemer verleent het gebruiksrecht overeenkomstig artikel 2.1 (C1) van de Overeenkomst en de ARBIT-2022. Hij draagt er zelf zorg voor dat hij de daarvoor benodigde rechten van de fabrikant verkrijgt. • De inschrijver mag de licentievoorwaarden van de fabrikant ter informatie als bijlage bij zijn inschrijving voegen. Deze voorwaarden gelden uitsluitend voor zover zij niet strijdig zijn met de Overeenkomst, haar bijlagen en de ARBIT-2022 en het Overeengekomen gebruik niet uitsluiten of beperken. Bij strijdigheid prevaleren de Overeenkomst en de ARBIT-2022. • Het bijvoegen van deze voorwaarden geldt niet als een voorbehoud en leidt niet tot ongeldigheid, mits de inschrijver daarbij uitdrukkelijk verklaart dat hij de Overeenkomst en de ARBIT-2022 onvoorwaardelijk aanvaardt en dat de bijgevoegde voorwaarden daaraan ondergeschikt zijn. Een inschrijving waarin de voorwaarden van derden (mede) van toepassing worden verklaard boven of naast de Overeenkomst, is voorwaardelijk en wordt terzijde gelegd. Zie ook het antwoord op vraag 83 en 84.
25	Proof of Concept; Overeenkomst art. 5.5 en 5.6	Vóór het go-besluit wordt niets betaald, en bij een no-go volgt ontbinding zonder enige vergoeding. Is de Raad van State bereid een deel van de implementatieprijs te betalen	Nee. Voor de PoC wordt geen afzonderlijke vergoeding of deelbetaling overeengekomen; de kosten van de PoC zijn onderdeel van de implementatieprijs (paragraaf 1.4.2, artikel

Nr.	Betreft	Vraag	Antwoord
		bij goedkeuring van het PoC-plan van aanpak, of aantoonbaar gemaakte kosten te vergoeden als de PoC-termijn door een oorzaak aan de kant van de Raad van State niet haalbaar is? Hoe borgt de Raad van State dat de testinrichting van SharePoint, Raadsaam en Entra ID tijdig beschikbaar is, gezien de fatale termijn van drie maanden?	8.2). Zie ook het antwoord op vraag 72. De Raad van State stelt de testinrichting van SharePoint, Raadsaam en Entra ID en de testdata bij aanvang van de PoC beschikbaar (zie het antwoord op vraag 97). Indien de PoC-termijn aantoonbaar niet haalbaar is door een oorzaak aan de zijde van de Raad van State, wordt de termijn met de duur van die vertraging verlengd en wordt dit niet aan de Opdrachtnemer tegengeworpen (zie het antwoord op vraag 98). Een no-go-besluit kan uitsluitend worden gebaseerd op het aantoonbaar niet voldoen aan de PoC-criteria door de Opdrachtnemer.
26	Ontbrekende eisen; PvE bijlage 4, §3.2 en §3.5	In §3.2 staat alleen eis E10; de eisen E11 tot en met E16 ontbreken. Ook §3.5 ontbreekt, terwijl wens W5 wel in de inhoudsopgave staat. Bijlage F van de Overeenkomst verwijst wel naar "eisen 1 t/m 76". Kun u bevestigen dat ze geen onderdeel uitmaken van het PvE?	Zie antwoord vraag 1.
27	Referenties; Beschrijvend document §3.4.4 en §2.11.2	Mag een inschrijver per kerncompetentie kiezen tussen een eigen referentie en een referentie van een onderaannemer op wie een beroep wordt gedaan? Mag één referentieopdracht die door inschrijver en onderaannemer samen is uitgevoerd voor beide gelden?	Ja, een inschrijver mag per kerncompetentie kiezen of hij een eigen referentie of een referentie van een derde (onderaannemer) op wie hij een beroep doet indient, conform paragraaf 2.11.2 en 3.4.4; die derde moet dan bij de uitvoering van het betreffende onderdeel daadwerkelijk worden ingezet. Een referentieopdracht die door inschrijver en onderaannemer gezamenlijk is uitgevoerd, mag voor beide partijen worden gebruikt, mits uit het referentieformulier blijkt welk aandeel ieder van hen in de opdracht heeft gehad en dat de kerncompetentie met dat aandeel wordt aangetoond.
28	PvE	E7 : Wij slaan alleen afgesloten dossiers op. Er kunnen wel toevoegingen gedaan worden. Is dit voldoende?	Bij afgesloten dossiers geldt dat deze 'bevroren' moeten zijn vanwege integriteit van de afgesloten dossiers. De metadata moet wel aangevuld kunnen worden. Voor de collectie van de secundaire processen worden dossiers afgesloten waarna de archieftermijn begint. Ook dan moeten de documenten zelf niet meer aangepast kunnen worden, maar de metadata kan wel worden aangevuld. Wanneer de geregistreerde documenten echter aan meerdere dossiers zijn gekoppeld, die verschillende overbrengings/bewaartermijnen hebben, dan zijn deze documenten tijdelijk bevroren en na de overbrenging kunnen

Nr.	Betreft	Vraag	Antwoord
			nieuwe versies van het document aan het andere dossier verder verwerkt worden.
29	PvE	E10: De applicatie maakt gebruik van het MDTO metadata model, daarin wordt onderscheidt gemaakt tussen verplichte metadata velden en verplicht indien van toepassing. Is dit voldoende?	Nee. E10 vereist dat de Raad van State zelf, per informatieobject, dossier, collectie of proces, kan configureren welke metadatavelden verplicht en welke optioneel zijn. Een vast onderscheid in het MDTO-model tussen "verplicht" en "verplicht indien van toepassing" dat niet door de Raad van State kan worden aangepast, is niet voldoende.
30	PvE	E20: Zelf bepalen welke kolommen worden meegenomen is nu nog niet aanwezig. Staat gepland voor Q2 2027. Is dat akkoord?	Nee, de in E20 gevraagde functionaliteit dient bij oplevering beschikbaar te zijn. Een geplande beschikbaarheid in Q2 2027 is niet voldoende, tenzij dit vóór de overeengekomen oplevering is.
31	PvE	E24: Deze functionaliteit is wel beschikbaar voor publicatie via het WOO-portaal maar nog niet voor interne raadpleging. Staat gepland voor Q4 2027. Is dat akkoord?	Nee, de eis geldt ook voor interne raadpleging. Alleen beschikbaarheid via het Woo-portaal is niet voldoende. De functionaliteit dient bij oplevering beschikbaar te zijn.
32	PvE	E26: Vooralsnog is alleen handmatige toekenning mogelijk. Is dat voldoende?	Nee, uitsluitend handmatige toekenning is onvoldoende indien daarmee niet volledig aan E26 wordt voldaan. De eis blijft ongewijzigd.
33	PvE	E33: Beschikbaar stellen van vernietigingslijsten gaat via een CSV of Excel bestand. Is dat voldoende?	Ja, het beschikbaar stellen van vernietigingslijsten via CSV of Excel is voldoende, mits alle in E33 vereiste informatie daarin is opgenomen.
34	PvE	E41: Opslag van origineel en duurzaam formaat wordt ondersteund. Conversie naar een duurzaam formaat wordt nu nog voor opname uitgevoerd. Bij eventuele overbrenging kan dat worden meegenomen. Komend jaar zal verder bekeken worden hoe conversie binnen de omgeving zelf kan worden gerealiseerd. Is dat voldoende?	Nee, de in E41 gevraagde functionaliteit dient binnen de aangeboden Oplossing beschikbaar te zijn. Conversie voorafgaand aan opname of pas bij eventuele overbrenging is niet voldoende indien daarmee niet aan E41 wordt voldaan.
35	PvE	E42: dit wordt op dit moment nog niet ondersteund. Gaan hier graag met u verder in gesprek over de noodzaak hiervan. Is dat voldoende?	Nee, E42 blijft ongewijzigd en dient bij oplevering te worden ondersteund.
36	PvE	E44: Dit jaar is er een koppeling gerealiseerd met MS-teams voor een top 10 gemeente in NL. Komend jaar zal dat verder worden uitgebreid naar andere MS-omgevingen	Nee, een bestaande koppeling met Microsoft Teams en een toekomstige uitbreiding naar SharePoint is op zichzelf niet

Nr.	Betreft	Vraag	Antwoord
		zoals Sharepoint. Graag willen wij deze specifieke inrichting hierin meenemen. Groot voordeel is dat informatie direct in een duurzaam formaat (MDTO) wordt opgeslagen. Is dat voldoende?	voldoende. De aangeboden Oplossing dient bij oplevering te voldoen aan E44.
37	PvE	E45: Idem als E44. Kunt u aangeven welke API koppelingen het gaat?	Het gaat om de API-koppelingen die noodzakelijk zijn om de binnen de scope beschreven informatie-uitwisseling met de Oplossing mogelijk te maken. De aangeboden Oplossing dient deze koppelingen conform de bijlagen te ondersteunen.
38	PvE	E46: De locatie van fysieke archieven kunnen worden opgenomen in het platform inclusief de beschrijvende metadata. Een uitgebreid CollectieBeheerSysteem voor fysieke en erfgoed collecties is in ontwikkeling in samenwerking met een provincie archief. Is dat voldoende?	Ja, mits de functionaliteit voor fysieke archieven zoals beschreven in E46 binnen de aangeboden Oplossing beschikbaar is. Functionaliteit die uitsluitend nog in ontwikkeling is, kan niet worden meegenomen om aan de eis te voldoen.
39	PvE	E47: Zie ook punt 44. Kunt u aangeven hoe mailregistratie en koppeling met MS Office nu verloopt? Is een handmatige oplossing op basis van export/import als tijdelijke oplossing acceptabel?	Nee. Een handmatige export/import kan niet als structurele invulling van E47 worden beschouwd. De eis blijft ongewijzigd.
40	PvE	E49: Het platform maakt gebruik van API’s voor zowel opname als ontsluiting. Niet alle functionaliteit wordt daarin beschikbaar gesteld zoals via de UI. Graag gaan we in gesprek over de specifieke wensen. Is dat akkoord?	Nee. De API's dienen de in E49 gevraagde functionaliteit te ondersteunen. Dat niet alle UI-functionaliteit via API beschikbaar is, is alleen acceptabel voor zover die functionaliteit niet onder E49 wordt gevraagd.
41	PvE	E57: Koppelingen met derde partijen worden altijd samen met opdrachtgever individueel bekeken en uitgewerkt. Anonimiseren gebeurt buiten de oplossing. Het is mogelijk om genomineerde stukken als niet geanonimiseerde stuken naast elkaar op te slaan. Is dat voldoende?	E57 heeft geen betrekking op het anonimiseren van documenten, maar op gegevens die de Oplossing naar derde partijen verstuurt, bijvoorbeeld voor logging of monitoring: die gegevens moeten geanonimiseerd en versleuteld worden verstuurd. De inschrijver bevestigt dat zijn Oplossing hieraan voldoet. Het per geval uitwerken van koppelingen met derde partijen is op zichzelf geen bezwaar, mits de in het Programma van Eisen gevraagde koppelingen bij Acceptatie werkend zijn opgeleverd. Het naast elkaar opslaan van geanonimiseerde en niet-geanonimiseerde versies van een document is voor E57 niet relevant; zie voor anonimiseren wens W4, vraag b.

Nr.	Betreft	Vraag	Antwoord
42	PvE	E71 Dit is nog niet mogelijk. Graag gaan we hierover verder met u in gesprek. Is dat akkoord?	Nee. De functionaliteit uit E71 dient bij oplevering beschikbaar te zijn. De eis blijft ongewijzigd.
43	PvE	E72: Er is een productie en test omgeving maar er kan niet door opdrachtgever zelfstandig configuraties overgezet worden. Is dat akkoord?	Nee. De functionaliteit uit E72 dient bij oplevering beschikbaar te zijn. De eis blijft ongewijzigd.
44	PvE	E74: Er is een zeer uitgebreide online NL handleiding die zowel voor beheerders als gebruikers toegankelijk is. Komend jaar zal er een meer gespecificeerde handleiding worden toegevoegd die alleen voor gebruikers is bedoeld. Is dit voldoende?	Ja. Eén uitgebreide Nederlandstalige online handleiding voor zowel beheerders als gebruikers is voldoende, mits deze alle voor beide gebruikersgroepen benodigde informatie bevat en daarmee volledig aan E74 wordt voldaan.
45	PvE	E83: Wij hanteren een generieke service en oplosrichtlijnen voor al onze klanten. Deze komt groot deels overeen met de hier gestelde eisen maar er zijn afwijkingen. Is dat akkoord?	Nee. De eisen uit E83 zijn leidend. Een generieke service- of oplosrichtlijn van Inschrijver is alleen acceptabel voor zover deze aan E83 voldoet. Afwijkingen van de eis zijn niet toegestaan.
46	PvE	E86: Ihkv de ISO27001 certficering wordt er jaarlijks een restoretest uitgevoerd. De resultaten worden net standaard gedeeld met onze klanten maar indien gewenst kan dat wel persoonlijk worden besproken. Is dat voldoende?	Nee, niet zonder meer. E86 vereist dat de resultaten van de jaarlijkse restoretest met de Raad van State worden gedeeld. De vorm is vrij (een rapportage of een bespreking met verslag), maar de Raad van State ontvangt de resultaten; het enkel op verzoek bespreken volstaat niet.
47	PvE	E94: Wij maken hiervoor gebruik van een conntinuiteitsstichting die de continuïteit borgt voor de gehele dienstverlening. Klanten zijn donateur en leveren het bestuur. De stichting is tevens eigenaar van de infrastructuur waar de klantdata op staat. Dit gaat dus veel verder dan een escrow regeling. Is dat voldoende?	Een continuïteitsstichting kan als gelijkwaardige voorziening worden aanvaard, mits de inschrijver aantoont dat zij hetzelfde doel bereikt als eis 94 en artikel 13.5 en 13.6 van de Overeenkomst: gegarandeerde voortzetting van de beschikbaarheid van en toegang tot de Oplossing en de gegevens van de Raad van State gedurende ten minste zes maanden bij faillissement, surseance of staking van de onderneming, toegang tot broncode en documentatie voor zover nodig voor onderhoud en beheer, en een uitvoerbare exit overeenkomstig bijlage G. De Raad van State wordt daarbij als begunstigde aangemerkt. Zie ook het antwoord op vraag 23 en 81.
48	PvE	E98: Is een proefexport uit Corsa beschikbaar en op welk moment?	Ja, voor de proefmigratie wordt een representatieve proefexport uit Corsa beschikbaar gesteld. Nadere afspraken over het

Nr.	Betreft	Vraag	Antwoord
			moment en de wijze van beschikbaarstelling worden na gunning afgestemd.
49	Bijlage 5 Concept overeenkomst	5.2 Conform PvE is het nog niet mogelijk om in het Proof of Concept de koppelingen met MS te tonen. Is dat een bezwaar?	Ja, dat is een bezwaar. Volgens paragraaf 1.4.2 van het Beschrijvend document en artikel 5 en bijlage F van de Overeenkomst worden de koppelingen met SharePoint (Digitaal Samenwerken), Raadsaam, Microsoft 365 en Microsoft Entra ID in de Proof of Concept in een door de Opdrachtnemer ingerichte sandbox-omgeving werkend getoond tegen de door de Raad van State beschikbaar gestelde testinrichting. Deze eisen zijn in bijlage F als essentieel aangemerkt. Een live koppeling met de productieomgeving is in de PoC niet vereist.
50	Aannames in de TCO-berekening	Het prijzenblad rekent met 400 gebruikers, tien jaar afname van de oplossing en de koppelingen, twaalf te trainen beheerders en 800 uur aanvullende ondersteuning. Zijn deze aantallen gebaseerd op een verwachte behoefte of historische afname, of dienen zij uitsluitend als fictieve vergelijkingsbasis? Kunt u ook aangeven hoe het aantal van 800 ondersteuningsuren is bepaald en of de Raad van State verwacht deze uren daadwerkelijk af te nemen?	Deze zijn opgenomen als fictieve vergelijkingsbasis, maar wel gebaseerd op de verwachte behoefte.
51	Beschrijvend document § 1.4.3 en § 5.2; conceptovereenkomst art. 2.1 onder B1 en B6; Bijlage 3 Prijzenblad; Bijlage 4, wens W9 Migratie; Bijlage 5, Bijlage D SLA.	Het plafond van € 1.250.000 exclusief btw geldt voor een fictieve TCO over tien jaar. De uitgevraagde scope omvat onder meer een sitelicentie voor 400 gebruikers, SaaS-hosting met productie- en acceptatieomgeving, de PoC, migratie van circa 65 GB SQL-data en 621 GB aan documenten en dossiers (756.795 documenten en 444.052 dossiers), zeven koppelingen, trainingen en 800 uur aanvullende ondersteuning. Dat plafond komt rekenkundig neer op gemiddeld € 125.000 per jaar voor alle onderdelen samen. Hoewel kwaliteit voor 80% meetelt in de beoordeling, achten wij inschrijving binnen het huidige plafond gezien de omvang en de vaste-prijsverplichtingen commercieel niet haalbaar en niet verantwoord. Kunt u (a) toelichten op welke kosten- en volumeaannames het plafond is gebaseerd en (b) het plafond verhogen tot een niveau waarop de volledige	Zie antwoord vraag 20.

Nr.	Betreft	Vraag	Antwoord
		gevraagde scope verantwoord kan worden geleverd? Indien verhoging niet mogelijk is, is de Raad van State bereid de prijs- en beoordelingssystematiek zo aan te passen dat het plafond uitsluitend geldt voor de implementatiefase en de vaste eerste vier jaar van de dienstverleningsfase, terwijl de optiejaren wel in de prijsvergelijking worden meegenomen maar niet tot uitsluiting leiden wanneer de tienjarige TCO boven het huidige plafond uitkomt? Graag ontvangt de inschrijver in dat geval ook de aangepaste berekenings- en beoordelingssystematiek.	
52	Beschrijvend document § 1.3.5 en § 5.3.9, wens W9 Migratie; conceptovereenkomst art. 2.1 onder B1 en Bijlage E Acceptatieprocedure; Bijlage 4a Details huidige koppeling Raadsaam–Corsa.	De leverancier voert de migratie van de bestaande archiefinformatie uit Corsa uit; het opschonen en waarderen van de informatie ligt bij de Raad van State. Kunt u de verwachte migratieomvang en de bekende kwaliteitsproblemen nader specificeren? Kunt u tevens afbakenen welke voorbereidende opschoningswerkzaamheden door de Raad van State worden uitgevoerd en welke migratievoorbereiding van de leverancier wordt verwacht?	Het volledige archief uit Corsa zal gemigreerd moeten worden. De Raad van State zal de opschoningswerkzaamheden uitvoeren zodat de data gereed is voor migratie. Ook zal vooraf bepaald worden welke data wordt overgedragen naar een andere oplossing.
53	ARBIT-2022, artikel 26.4(d); Gids Proportionaliteit, voorschriften 3.9 A en 3.9 D: Artikel 26.4(d)	ARBIT-2022 sluit privacygerelateerde schade, inclusief toezichthoudersboetes, uit van de aansprakelijkheidsplafonds. Gegadigde verzoekt deze bepaling te heroverwegen in het licht van voorschriften 3.9 A en 3.9 D van de Gids Proportionaliteit, die uitgaan van risicotoedeling aan de partij die het risico het best kan beheersen of beïnvloeden en een proportionele aansprakelijkheidsbegrenzing, rekening houdend met daadwerkelijke risico's, branchegebruik en verzekerbaarheid. Is aanbestedende dienst bereid een afzonderlijk, contractbreed plafond voor privacygerelateerde schade op te nemen, passend bij de aard en omvang van de opdracht, de daadwerkelijke risico's en redelijkerwijs beschikbare verzekeringsdekking,	De Raad van State handhaaft artikel 26.4 onder d van de ARBIT-2022 wat betreft het vervallen van de aansprakelijkheidsbeperking bij schending van wet- en regelgeving op het terrein van de bescherming van persoonsgegevens. Deze risicotoedeling is in lijn met de voorschriften 3.9 A en 3.9 D van de Gids Proportionaliteit: de opdrachtnemer verwerkt als verwerker archiefwaardige, deels vertrouwelijke informatie van de Raad van State en is de partij die dit risico het best kan beheersen. Wel past de Raad van State de doorbelasting van toezichthouderboetes aan; zie het antwoord op vraag 77.

Nr.	Betreft	Vraag	Antwoord
		waarbij iedere partij aansprakelijk is naar rato van haar toerekenbare bijdrage?	
54	PvE E73 overeenkomst bijlage F; bijlage 5a, bijlage 2(e)	Kan aanbestedende dienst bevestigen dat zij voor de PoC en proefmigraties een representatieve, geanonimiseerde of synthetische dataset verstrekt? Gegadigde verzoekt aanbestedende dienst tevens te verduidelijken hoe het verbod op productiegegevens buiten productie zich verhoudt tot de proefmigratie van een Corsa-deelset en de mogelijkheid van schriftelijke toestemming in de verwerkersovereenkomst.	Voor de PoC wordt gebruikgemaakt van een representatieve geanonimiseerde of synthetische dataset. Voor de proefmigratie van de Corsa-deelset kan het noodzakelijk zijn om gegevens uit de productieomgeving te gebruiken. Het verbod op het gebruik van productiegegevens buiten productie staat hieraan niet in de weg indien hiervoor vooraf schriftelijke toestemming is verleend en verwerking plaatsvindt binnen de voorwaarden van de verwerkersovereenkomst. De concrete dataset en werkwijze voor de proefmigratie worden voorafgaand aan de uitvoering afgestemd.
55	bijlage 5a, bijlage 1; overeenkomst art. 10.4	Kan aanbestedende dienst voorafgaand aan inschrijving een nadere gegevensinventarisatie en eventuele bestaande DPIA beschikbaar stellen, met specificatie van bijzondere en strafrechtelijke persoonsgegevens, BSN's, aantallen betrokkenen en relevante beveiligingsrisico's?	Nee. Voorafgaand aan inschrijving wordt geen nadere gegevensinventarisatie of bestaande DPIA beschikbaar gesteld met de gevraagde specificaties. Inschrijvers dienen hun aanbieding te baseren op de informatie zoals opgenomen in de aanbestedingsstukken en de Nota('s) van Inlichtingen. De nadere uitwerking van de verwerking van persoonsgegevens, waaronder de relevante categorieën persoonsgegevens en betrokkenen en de daarbij behorende privacy- en beveiligingsaspecten, vindt waar nodig plaats in het kader van de implementatie en de afspraken over gegevensverwerking. De eisen ten aanzien van privacy en informatiebeveiliging zoals opgenomen in de aanbestedingsstukken blijven onverkort van toepassing.
56	Verwerkersovereenkomst art. 9.3; ARBIT art. 17.5 en 26	Kan aanbestedende dienst verduidelijken hoe de afspraak dat iedere partij haar eigen datalekgerelateerde kosten draagt zich verhoudt tot artikel 26 ARBIT? Gegadigde verzoekt aanbestedende dienst vast te leggen dat een geheimhoudingsboete voor hetzelfde feitencomplex in mindering komt op eventuele schadevergoeding en dat één samenhangend incident als één overtreding geldt.	De regeling in artikel 9.3 van de verwerkersovereenkomst dat iedere partij haar eigen kosten in verband met een datalek draagt, ziet op de kosten van de eigen afhandeling (onderzoek, melding, communicatie). Zij laat de aansprakelijkheid voor schade als gevolg van een toerekenbare tekortkoming op grond van artikel 26 van de ARBIT-2022 onverlet; beide bepalingen vullen elkaar aan. De Raad van State komt aan uw verzoek tegemoet: een op grond van artikel 17.5 van de ARBIT-2022 verschuldigde boete komt in mindering op een schadevergoeding die voor hetzelfde

Nr.	Betreft	Vraag	Antwoord
			feitencomplex verschuldigd is, en één samenhangend incident geldt als één overtreding. Dit wordt in artikel 15 van de Overeenkomst opgenomen.
57	§1.5 leidraad, §§12.1–12.3 overeenkomst (bijlage 5), §3.5.6 Gids Proportionaliteit (p.57)	Inschrijver onderschrijft de doelstelling van Social Return en wil daaraan op een passende manier bijdragen. Volgens §1.5 bestaat het grootste deel van de opdrachtwaarde echter uit licentie- en hostingkosten. Een percentage over de volledige vergoeding kan daardoor onevenredig uitpakken ten opzichte van de beschikbare arbeidsinzet en mogelijkheden voor arbeidsparticipatie. De Gids Proportionaliteit illustreert een vergelijkbaar aandachtspunt bij een opdracht met een grote materiaalcomponent en specialistische arbeid. Zou u daarom de grondslag willen wijzigen naar 2% van de aantoonbaar aan deze opdracht toe te rekenen loonsom, met uitsluiting van afzonderlijk gespecificeerde licentie-, hardware- en overige niet-arbeidskosten? Wij verzoeken u de afbakening en verificatiemethode vóór inschrijving vast te leggen. Als u de volledige gefactureerde Vergoeding als grondslag handhaaft, zou u dan concreet willen onderbouwen waarom 2% daarvan hier proportioneel is en willen aangeven welke verdere verlaging of ander maatwerk mogelijk is?	De Raad van State handhaaft de grondslag van 2% over de gefactureerde Vergoeding. De proportionaliteit is geborgd doordat het percentage is afgestemd op de aard van de Opdracht (paragraaf 1.5): bij een gebruikelijk percentage van 5% over de loonsom zou de verplichting voor een opdracht met deze arbeidscomponent in dezelfde orde van grootte uitkomen, terwijl de gekozen grondslag eenvoudig te verifiëren is en geen discussie over de toerekening van loonkosten vergt. Maatwerk is mogelijk in de invulling: de toegestane activiteiten zijn breed (zie het antwoord op vraag 11) en worden in het SROI-plan in overleg vastgelegd. Verificatie vindt plaats via de jaarlijkse rapportage (artikel 12.3). Een verdere verlaging van het percentage wordt niet doorgevoerd.
58	§§2.6 onder f en 2.11 leidraad	Inschrijver kan voor de oplossing gebruikmaken van een producent van standaardprogrammatuur of een generieke hosting- of cloudleverancier die ook aan andere marktpartijen levert. Een exclusieve inzet van zulke leveranciers is niet altijd mogelijk en kan de toegang tot gangbare oplossingen beperken. Zou u willen bevestigen dat §2.6 onder f niet verhindert dat zo'n leverancier aan meerdere onafhankelijk inschrijvende partijen levert, wanneer geen beroep wordt gedaan op diens geschiktheid? Daarbij blijven de inschrijvingen zelfstandig tot stand komen en wordt geen vertrouwelijke inschrijvingsinformatie uitgewisseld.	Ja, dat wordt bevestigd. Paragraaf 2.6 onder e en f ziet op betrokkenheid bij een inschrijving als inschrijver, combinant of derde op wiens geschiktheid een beroep wordt gedaan. Een producent van standaardprogrammatuur of een generieke hosting- of cloudleverancier die aan meerdere, onafhankelijk van elkaar inschrijvende partijen levert zonder dat op zijn geschiktheid een beroep wordt gedaan, valt daar niet onder. Voorwaarde blijft dat de inschrijvingen zelfstandig tot stand komen en dat geen vertrouwelijke inschrijvingsinformatie via die leverancier wordt uitgewisseld. Een dergelijke leverancier wordt, voor zover hij bij de uitvoering wordt ingezet, als

Nr.	Betreft	Vraag	Antwoord
			onderaannemer voor capaciteit in deel II D van het UEA vermeld.
59	§2.1 overeenkomst (bijlage 5), §§1.25, 4 en 12.3 ARBIT	Inschrijver wil de oplossing en de prijs zorgvuldig afstemmen op het beoogde gebruik. Wanneer het Overeengekomen gebruik ook niet beschreven of slechts impliciete gebruiksdoelen omvat, is echter niet goed vast te stellen welke prestaties en garanties in de aanbieding moeten worden meegenomen. Zou u daarom willen bevestigen dat het Overeengekomen gebruik, de te garanderen eigenschappen en de acceptatie worden beoordeeld aan de hand van de expliciete, schriftelijk overeengekomen specificaties, gebruiksscenario's en acceptatiecriteria, zonder een verdergaande garantie voor niet beschreven gebruiksdoelen?	Ja, dat wordt bevestigd. Het Overeengekomen gebruik is beschreven in artikel 2.1 van de Overeenkomst en wordt nader ingevuld door het Programma van Eisen, de wensen zoals uitgewerkt in de Inschrijving en de Demonstratie, en de acceptatiecriteria van bijlage E. De te garanderen eigenschappen en de acceptatie worden aan die schriftelijk vastgelegde specificaties, gebruiksscenario's en acceptatiecriteria getoetst. Dit laat de garanties van de ARBIT-2022 (waaronder artikel 12) onverlet.
60	§§4.1 en 5.3–5.4 leidraad, §2.4 overeenkomst (bijlage 5), demonstratiescript (bijlage 7), E44–E49 en E89–E98 PvE, W1–W9 leidraad	Inschrijver wil tijdens de demonstratie een betrouwbaar beeld geven van de aangeboden oplossing en geen toekomstige functionaliteit als reeds beschikbaar presenteren. Tegelijkertijd moeten bepaalde klantspecifieke koppelingen, configuraties en migraties juist tijdens de uitvoering worden gerealiseerd. Zou u per relevante eis willen aangeven welk bewijs bij inschrijving en demonstratie nodig is en welke onderdelen pas tijdens de PoC of uiterlijk bij Acceptatie gereed moeten zijn? Wij verzoeken u te bevestigen dat het nog niet kunnen tonen van een uitdrukkelijk later te realiseren projectspecifiek onderdeel niet op zichzelf tot ongeldigheid leidt, mits Inschrijver onvoorwaardelijk aan die eis voldoet en de functionaliteit niet ten onrechte als reeds beschikbaar wordt meegewogen.	Bij de Inschrijving verklaart de inschrijver onvoorwaardelijk aan alle eisen te voldoen (paragraaf 4.1). Tijdens de Demonstratie wordt uitsluitend functionaliteit als beschikbaar gepresenteerd die op dat moment daadwerkelijk beschikbaar is; functionaliteit in ontwikkeling wordt als zodanig benoemd en weegt niet mee als beschikbaar (paragraaf 5.3 en 5.4). Projectspecifieke koppelingen, configuraties en de migratie hoeven tijdens de Demonstratie nog niet gereed te zijn; het niet kunnen tonen daarvan leidt op zichzelf niet tot ongeldigheid. In de Proof of Concept worden de eisen getoetst overeenkomstig bijlage F, inclusief de koppelingen in een sandbox-omgeving en de proefmigratie (zie het antwoord op vraag 49 en 97). Uiterlijk bij Acceptatie moet aan alle eisen zijn voldaan. Een nadere uitsplitsing per eis wordt niet gegeven; het toetsingsmoment volgt uit bijlage F.
61	§§10.2–10.6 en 15.3 overeenkomst (bijlage 5), §§5.2–5.3 en 11 verwerkersovereenkomst (bijlage 5a), E59–E65 en E80 PvE, W7 leidraad	Inschrijver wil de beveiligingsmaatregelen en bijbehorende kosten vooraf zorgvuldig bepalen. Daarvoor is nodig te weten welke versies van BIO en andere kaders gelden en hoe aanvullende maatregelen uit audits, DPIA's of gewijzigde regelgeving worden behandeld. Zou u de toepasselijke beveiligingsbaseline willen vastleggen en	De toepasselijke beveiligingsbaseline bestaat uit de eisen in hoofdstuk 3.7 en 3.8 van het Programma van Eisen, de Verwerkersovereenkomst, NEN-EN-ISO/IEC 27001:2022 met het toepassingsgebied van paragraaf 3.4.3, en de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO2), voor zover de daarin opgenomen maatregelen betrekking hebben op een door een

Nr.	Betreft	Vraag	Antwoord
		materiële nieuwe klantspecifieke maatregelen via de schriftelijke wijzigingsprocedure laten verlopen, voor zover zij niet al zijn overeengekomen of uit een eigen wettelijke verplichting van Inschrijver volgen?	externe partij als SaaS geleverde en gehoste applicatie. Artikel 10.2 van de Overeenkomst wordt in die zin verduidelijkt. De Opdrachtnemer toont de naleving aan met het ISO/IEC 27001-certificaat (of het assurance-rapport, zie het antwoord op vraag 4), de jaarlijkse penetratietest en de rapportage uit de SLA. Maatregelen die voortvloeien uit opvolgende versies van deze kaders, uit gewijzigde wet- en regelgeving die op de Opdrachtnemer als SaaS-leverancier of verwerker van toepassing is, of uit de eigen audits en penetratietests van de Opdrachtnemer, zijn onderdeel van het adaptief onderhoud (B6) en inbegrepen in de Vergoeding (artikel 8.7). Materiële aanvullende maatregelen die specifiek voor de Raad van State worden gevraagd en niet uit deze kaders, de Overeenkomst of het Programma van Eisen volgen, bijvoorbeeld naar aanleiding van een DPIA of een audit van de Raad van State, worden overeengekomen via de schriftelijke wijzigingsprocedure van artikel 15.3. Artikel 10.4 wordt hierop aangepast. Resterende specifieke vragen kunnen in de tweede vragenronde worden gesteld.
62	§§2.1, 4.4, 5.1 en 6–7 wachtkamerovereenkomst (bijlage 10), §1.4.4 leidraad, §§30.7–30.9 ARBIT	Inschrijver begrijpt dat Opdrachtgever met de wachtkamer continuïteit wil borgen als de eerste leverancier uitvalt. Het gedurende maximaal twaalf maanden onbetaald beschikbaar houden van specifieke medewerkers of vooraf aangekochte licenties zou echter aanzienlijke kosten meebrengen. Zou u willen bevestigen dat geen exclusieve personeelsreservering of voorafgaande licentieaankoop nodig is, dat gelijkwaardige vervanging mogelijk blijft en dat bij activering een redelijke mobilisatietermijn en aangepaste planning gelden? Wij verzoeken u ook de prijsindexering tijdens de wachtperiode te verduidelijken. Voor een eventuele voortijdige klantopzegging van de hoofdopdracht verzoeken wij u daarnaast te bevestigen dat vooraf goedgekeurde, aantoonbare niet-annuleerbare derdenverplichtingen en niet-afgeschreven implementatiekosten bij de afrekening onder artikelen 30.7–30.9 ARBIT worden betrokken.	De Wachtkamerovereenkomst vraagt geen exclusieve reservering van medewerkers en geen voorafgaande inkoop van licenties. Artikel 5.1 van bijlage 10 staat gelijkwaardige vervanging van de in de Inschrijving genoemde sleutelfunctionarissen toe. Bij activering treden partijen binnen tien werkdagen in overleg over de planning en wordt de streefdatum voor Acceptatie opnieuw vastgesteld (artikel 3.4 en 4.2 van bijlage 10); daarbij wordt een redelijke mobilisatietermijn in acht genomen. Voor de indexering tijdens de wachtperiode wordt verwezen naar het antwoord op vraag 12. Bij voortijdige opzegging van de hoofdopdracht door de Raad van State vindt afrekening plaats overeenkomstig artikel 30.7 tot en met 30.9 van de ARBIT-2022; vooraf schriftelijk door de Raad van State goedgekeurde, aantoonbaar niet-annuleerbare verplichtingen jegens derden worden daarbij betrokken.

Nr.	Betreft	Vraag	Antwoord
63	§30.6 ARBIT	Inschrijver zal voor deze opdracht personeel en andere capaciteit inzetten. Bij een onmiddellijke opzegging kan die capaciteit niet altijd direct elders worden ondergebracht, waardoor vermijdbare leegloopkosten ontstaan. Zou u willen bevestigen dat Opdrachtgever een mogelijke voortijdige opzegging zo vroeg mogelijk bespreekt en waar redelijkerwijs mogelijk een passende afbouwtermijn biedt? Wij verzoeken u het recht op onmiddellijke opzegging alleen in uitzonderlijke omstandigheden te gebruiken, zodat partijen de gevolgen zoveel mogelijk samen kunnen beperken. Bent u hiertoe bereid?	De Raad van State handhaaft artikel 30.6 van de ARBIT-2022. Zij zegt toe een voorgenomen opzegging van de Overeenkomst zo vroeg als redelijkerwijs mogelijk met de Opdrachtnemer te bespreken en, waar de omstandigheden dat toelaten, een passende afbouwtermijn te hanteren. De afrekening bij opzegging vindt plaats overeenkomstig artikel 30.7 tot en met 30.9 van de ARBIT-2022.
64	§§4.4 en 8.5–8.7 overeenkomst (bijlage 5), prijzenblad (bijlage 3), E79 PvE	Inschrijver wil ook voor de verlengingsperioden een realistische en transparante prijs aanbieden. De kosten van derdenlicenties en clouddiensten worden echter niet uitsluitend door de loonontwikkeling bepaald en kunnen door producentprijs- of licentiemetricwijzigingen sterker stijgen dan de overeengekomen index. Zou u daarom voor afzonderlijk gespecificeerde derdenkosten een vooraf vastgelegde herzieningsregeling willen opnemen voor aantoonbare producentwijzigingen, zonder opslag boven de overeengekomen marge en met tijdige kennisgeving en onderbouwing? Wij verzoeken u tevens vast te leggen hoe deze regeling bij verlenging wordt toegepast en wanneer de eerste indexering onder §8.5 plaatsvindt.	De Raad van State neemt geen afzonderlijke herzieningsregeling voor derdenkosten op. De prijzen zijn all-in (paragraaf 5.2, artikel 8.7) en worden geïndexeerd overeenkomstig artikel 8.5; het risico van prijswijzigingen van producenten ligt bij de Opdrachtnemer, die dit in zijn jaarprijs kan verdisconteren. De eerste indexering kan plaatsvinden per de eerste verjaardag van de datum van Acceptatie, dus na afloop van het eerste jaar van de Dienstverleningsfase, en vervolgens jaarlijks. Bij verlenging gelden dezelfde voorwaarden (artikel 4.4); er vindt geen herprijzing plaats.
65	§13.3 en interne bijlage G, onderdeel 6, overeenkomst (bijlage 5), §10 verwerkersovereenkomst (bijlage 5a), E93 en E96 PvE	Inschrijver wil gegevens na beëindiging tijdig en aantoonbaar verwijderen. Bij onveranderlijke of gedeelde back-ups is selectieve verwijdering binnen dertig dagen technisch echter niet altijd mogelijk. Zou u daarom willen toestaan dat operationele kopieën binnen de overeengekomen termijn worden gewist en dat gegevens in niet-selectief wisbare back-ups uiterlijk volgens een vooraf vastgelegde maximale retentiecyclus verdwijnen? Deze gegevens blijven in de tussentijd buiten regulier gebruik en zijn uitsluitend beschikbaar voor noodzakelijk herstel; na herstel worden zij opnieuw verwijderd.	De Raad van State staat dit toe. De operationele kopieën van de gegevens worden binnen de in bijlage G genoemde termijn gewist. Gegevens in back-ups die technisch niet selectief kunnen worden gewist, verdwijnen uiterlijk volgens de reguliere retentiecyclus van de Opdrachtnemer, met een maximum van 90 dagen na het einde van de bewaartermijn. In de tussentijd worden deze gegevens niet gebruikt, zijn zij uitsluitend toegankelijk voor noodzakelijk herstel en worden zij na een eventueel herstel opnieuw verwijderd. De Opdrachtnemer legt de retentiecyclus vast in het transitie- en re-transitieplan en

Nr.	Betreft	Vraag	Antwoord
			neemt de uiteindelijke wissing op in de verklaring van artikel 13.3.
66	§13.1 en interne bijlage G, onderdelen 2, 4 en 5, overeenkomst (bijlage 5), E93 en E96–E97 PvE	Inschrijver wil een zorgvuldige overdracht aan Opdrachtgever of een opvolgende leverancier waarborgen. Om deze ondersteuning in de prijs te kunnen opnemen, moeten de inbegrepen werkzaamheden en de duur voldoende bepaalbaar zijn. E97 lijkt voortzetting tot succesvolle migratie te verlangen, terwijl de exitregeling maximaal zes maanden noemt. Zou u willen bevestigen dat deze maximumduur ook voor E97 geldt en dat voortgezette SaaS-dienstverlening naar rato wordt betaald? Wij verzoeken u tevens de inbegrepen reguliere exit af te bakenen naar activiteiten, exports, validaties en uren kennisoverdracht en aanvullende migratie- of conversiewerkzaamheden, evenals meerkosten door vertraging aan klantzijde of bij de opvolgende leverancier, via een schriftelijke wijzigingsopdracht te laten vergoeden.	Ja. De exitperiode bedraagt ten hoogste zes maanden na het einde van de Overeenkomst; dit geldt ook voor de medewerking aan retransitie onder eis 97. Indien de Raad van State in die periode voortgezet gebruik van de clouddienst verlangt, wordt daarvoor de jaarvergoeding naar rato verschuldigd. De reguliere exit (export van alle informatieobjecten, metadata, audittrails en dossierstructuur in open formaten, validatie van de export, overdracht van documentatie en configuratie, en kennisoverdracht overeenkomstig bijlage G en het transitie- en re-transitieplan) is inbegrepen in de Vergoeding (artikel 13.1, eis 96). Aanvullende conversie- of migratiewerkzaamheden ten behoeve van de opvolgende leverancier, en meerkosten door aantoonbare vertraging aan de zijde van de Raad van State of de opvolgende leverancier, worden als Meerwerk (B4) na schriftelijke opdracht vergoed tegen de uurtarieven uit het prijzenblad.
67	§14.3 onder b ARBIT, §7.5 overeenkomst (bijlage 5)	Inschrijver begrijpt dat Opdrachtgever over passende middelen wil beschikken wanneer afspraken niet worden nagekomen. Wanneer voor dezelfde schade zowel een boete of servicecredit als een volledige schadevergoeding verschuldigd is, kan echter een dubbele financiële compensatie ontstaan. Zou u daarom in §14.3 onder b willen bepalen dat aanvullende schadevergoeding alleen kan worden gevorderd voor zover deze het bedrag van de voor dezelfde schade verschuldigde boete of servicecredit te boven gaat? Het recht op nakoming kan daarbij onverlet blijven.	De Raad van State komt aan uw verzoek tegemoet. Artikel 7.5 van de Overeenkomst wordt aangevuld met: “Aanvullende schadevergoeding kan uitsluitend worden gevorderd voor zover de schade het bedrag van de voor dezelfde tekortkoming verschuldigde korting te boven gaat.” Het recht op nakoming blijft onverlet.
68	§§6.6 en 7.5–7.6 en interne bijlage D.3–D.6 overeenkomst (bijlage 5, p.16–17), §76.2 ARBIT, E81–E87 PvE	Inschrijver wil een goed meetbare dienstverlening aanbieden, maar de verschillende prioriteitsindelingen en tijdseenheden maken het nog lastig de herstelverplichtingen eenduidig te beoordelen. Zo wordt voor P1 definitief herstel binnen acht klokuren gevraagd, terwijl bij calamiteiten een RTO van zestien werkuren in ten	De P1-hersteltijd en RTO zien op verschillende situaties: respectievelijk incidentafhandeling binnen de reguliere dienstverlening en herstel na een calamiteit. Voor de prioriteitsindeling en SLA-meting zijn de eisen uit het PvE leidend. Storingen die aantoonbaar uitsluitend worden veroorzaakt door het klantnetwerk of een bronsysteem buiten

Nr.	Betreft	Vraag	Antwoord
		minste 85% van de gevallen geldt. Zou u de verhouding tussen deze normen willen verduidelijken en één consistente prioriteitsindeling en meetmethode voor PvE en de in de overeenkomst opgenomen SLA willen vastleggen? Wij verzoeken u daarbij klantnetwerk- en bronsysteemstoringen buiten de verantwoordelijkheid van Inschrijver uit te zonderen van diens SLA-metingen en sancties, de meetgrens en testbelasting van de drie-secondennorm te bepalen en te verduidelijken of artikel 6.6 ook in de Dienstverleningsfase voorgaat boven de fatale-termijnenregeling van §76.2 ARBIT.	de verantwoordelijkheid van Opdrachtnemer worden niet aan Opdrachtnemer toegerekend. De drie-secondennorm wordt beoordeeld onder representatieve gebruiksomstandigheden, voor zover de responstijd door de Oplossing wordt bepaald. Artikel 6.6 van de Overeenkomst geldt als specifieke afspraak en is voor de daarin geregelde situatie ook gedurende de Dienstverleningsfase leidend.
69	Bijlagenlijst en §5.3.2 leidraad, §§3.2 en 5 PvE, §6.1 overeenkomst (bijlage 5), E11–E16, E44–E45 en E89–E92 PvE, W2 leidraad	1. Inschrijver wil graag op basis van een volledige en onderling consistente set stukken inschrijven. In de beschikbare documenten ontbreken de genoemde bijlagen 4b–4d, springt de nummering in §3.2 PvE van E10 naar E17 en is W2 niet opgenomen. Daarnaast lijken de plantermijnen uiteen te lopen: E89 verlangt een projectplan vóór definitieve gunning en E90–E92 noemen drie maanden na gunning, terwijl §6.1 van de overeenkomst uitgaat van vier weken respectievelijk drie maanden na Go. Zou u de ontbrekende informatie willen verstrekken en de eisen en termijnen willen harmoniseren? Voor zover de aanvullende informatie de voorbereiding beïnvloedt, verzoeken wij u ook de vragen- en inschrijftermijnen passend te verlengen.	Voor de ontbrekende eisen en bijlagen wordt verwezen naar het antwoord op vraag 1 en 2; de herziene bijlage 4 is bij deze Nota van Inlichtingen gevoegd. De termijnen voor de plannen worden als volgt geharmoniseerd: Projectplan (eis 89): wordt door de voorgenomen begunstigde vóór definitieve gunning ingediend en besproken in het verificatiegesprek (paragraaf 2.10). Het projectplan hoeft niet bij de Inschrijving te worden ingediend. Na het Go-besluit actualiseert de Opdrachtnemer het projectplan binnen vier weken voor de implementatiefase; artikel 6.1 van de Overeenkomst wordt in die zin aangepast. Plan van aanpak Proof of Concept (artikel 5.3 van de Overeenkomst): binnen tien werkdagen na de ingangsdatum van de Overeenkomst. Dit is een afzonderlijk plan. Configuratie- en integratieontwerp, migratieplan en mastertestplan (eis 90, 91 en 92): binnen drie maanden na de ingangsdatum van de Overeenkomst. Transitie- en re-transitieplan (eis 93, artikel 13.7 van de Overeenkomst): binnen zes maanden na de ingangsdatum van de Overeenkomst. Waar in bijlage 4 “na gunning” staat, wordt dit gelezen als “na de ingangsdatum van de Overeenkomst”; de eisen 89 tot en met 93 en artikel 6.1 van de Overeenkomst worden hierop aangepast.

Nr.	Betreft	Vraag	Antwoord
			De planning van de aanbesteding wordt gehandhaafd.
70	§§1.3.5 en 5.3.9 leidraad, §§6.1–6.5 en 15.3 overeenkomst (bijlage 5), bijlage 4a, E44–E49 en E89–E98 PvE, W9 leidraad	Inschrijver wil de migratie en integraties tegen een betrouwbare vaste prijs aanbieden. Daarvoor is voldoende inzicht nodig in de omvang en kwaliteit van de brongegevens en in de medewerking die van Opdrachtgever en bestaande leveranciers mag worden verwacht. Zou u daarom de voor prijs en planning geldende uitgangssituatie willen publiceren, waaronder datakwaliteit, metadata en relaties, bestandsformaten, volumegroei en delta-migratie? Wij verzoeken u tevens te bevestigen dat opschoning en waardering van de broninformatie, tijdige toegang, besluiten en het organiseren van medewerking van bestaande leveranciers bij Opdrachtgever blijven. Wilt u afwijkingen van deze uitgangspunten en vertraging in deze afhankelijkheden via de schriftelijke wijzigingsprocedure laten leiden tot passende prijs- en planningsaanpassing?	De beschikbare informatie over de uitgangssituatie (omvang, bestandsformaten, metadata en groei) is opgenomen in de aanbestedingsstukken en deze Nota van Inlichtingen (zie onder meer het antwoord op vraag 10, 52 en 54); de inschrijver hanteert deze als uitgangspunt voor prijs en planning. De Raad van State bevestigt dat het opschonen en waarderen van de broninformatie, het tijdig verlenen van toegang en nemen van besluiten, en het organiseren van de medewerking van bestaande leveranciers bij haar liggen (paragraaf 1.3.5 en het antwoord op vraag 101). Vertraging die aantoonbaar door de Raad van State of door die leveranciers wordt veroorzaakt, wordt de Opdrachtnemer niet tegengeworpen en leidt in overleg tot aanpassing van de planning (zie het antwoord op vraag 98 en 100). Een aanpassing van de prijs is uitsluitend aan de orde bij een wijziging van de scope, via de schriftelijke wijzigingsprocedure van artikel 15.3; zie ook het antwoord op vraag 72.
71	§§1.1, 6.3–6.4 en 8.2 en interne bijlage E overeenkomst (bijlage 5), §§11.1 en 11.5 ARBIT, E92 PvE	Inschrijver baseert de financiering van de implementatie op de overeengekomen betaalmijlpalen. Om te voorkomen dat reeds behaalde mijlpalen alsnog afhankelijk worden van de finale Acceptatie, verzoeken wij u te bevestigen dat de betalingen na Go en migratieoplevering zelfstandig en definitief verschuldigd zijn en in zoverre voorgaan boven §11.1 ARBIT. Zou u tevens willen bevestigen dat de stilzwijgende acceptatieregeling van §11.5 ARBIT blijft gelden, dat regulier productief gebruik als Acceptatie van het gebruikte onderdeel geldt en dat niet-blokkerende restpunten binnen de vooraf vastgelegde grenzen geen reden zijn om Acceptatie te weigeren?	De betalingen na het Go-besluit (30%) en na Oplevering van de migratie (40%) zijn verschuldigd bij het bereiken van die mijlpaal en zijn niet afhankelijk van de latere Acceptatie van de Oplossing als geheel; in zoverre gaat artikel 8.2 van de Overeenkomst voor op artikel 11.1 van de ARBIT-2022. Dit laat de rechten van de Raad van State bij ontbinding onverlet. De acceptatieprocedure van bijlage E is leidend; artikel 11.5 van de ARBIT-2022 blijft van toepassing voor zover bijlage E daarvan niet afwijkt. Regulier productief gebruik geldt niet van rechtswege als Acceptatie; Acceptatie vindt plaats door de in bijlage E beschreven goedkeuring. Niet-blokkerende restpunten vormen geen grond om Acceptatie te weigeren, mits partijen een herstelplanning overeenkomen; dit is in bijlage E geregeld.
72	§§5.2 en 5.5–5.7 en §8.2 overeenkomst (bijlage 5), E89–E92 en E98 PvE	Voor de PoC moet Inschrijver al een werkende omgeving, koppelingen en proefmigratie verzorgen voordat een eerste betaling verschuldigd is. Daarbij kunnen ook niet-annuleerbare verplichtingen tegenover derden ontstaan.	Niet akkoord. Voor de PoC wordt geen afzonderlijke vergoeding of vergoeding van derdenkosten overeengekomen. De kosten en risico's van de PoC dienen in de Inschrijving te zijn verdisconteerd. Bij aantoonbare vertraging door Opdrachtgever

Nr.	Betreft	Vraag	Antwoord
		Zou u voor deze fase een afzonderlijke, vooraf begrensde vergoeding willen afspreken voor aantoonbaar verrichte werkzaamheden en vooraf goedgekeurde niet-annuleerbare derdenkosten, ook wanneer geen Go volgt om een niet aan Inschrijver toe te rekenen reden? Wij verzoeken u daarnaast bij vertraging in testinrichting, testdata of medewerking door Opdrachtgever niet alleen termijnverlenging, maar ook vergoeding van aantoonbare redelijke meerkosten en een uiterste beslistermijn overeen te komen	kan in overleg een passende aanpassing van de planning worden bepaald; een aanvullende aanspraak op meerkosten of een afzonderlijke beslistermijn wordt niet opgenomen.
73	§§5.1–5.4 en 6.6 en interne bijlage F overeenkomst (bijlage 5), E1–E98 PvE	Inschrijver wil de PoC zorgvuldig voorbereiden en binnen de beschikbare drie maanden uitvoeren. Omdat de uitkomst bepalend is voor de voortzetting van de opdracht, is het van belang vooraf te weten welke eisen essentieel zijn en hoe deze worden getoetst. Zou u vóór inschrijving per eis de essentiële status, het toetsingsmoment, de objectieve testcriteria, de dataset en de herstelmogelijkheden willen vastleggen? Wij verzoeken u tevens te bevestigen dat tijdige aanbieding van de afgesproken testresultaten binnen de drie maanden volstaat, zodat de daaropvolgende beoordeling en besluitvorming door Opdrachtgever niet tot een termijnoverschrijding door Inschrijver leiden.	De essentiële eisen en de wijze van toetsing zijn beschreven in bijlage F van de Overeenkomst; de concrete toetsingsplanning, testcriteria en dataset worden bij goedkeuring van het plan van aanpak voor de PoC (artikel 5.3) vastgelegd. Binnen de PoC-periode zijn herstel en hertoetsing mogelijk (zie het antwoord op vraag 17). Tijdige oplevering van de afgesproken testresultaten binnen de drie maanden volstaat; de daaropvolgende beoordeling en besluitvorming door de Raad van State leiden niet tot een termijnoverschrijding aan de zijde van de Opdrachtnemer.
74	§12.3 ARBIT	1. Inschrijver wil een duidelijke en uitvoerbare garantie bieden voor de opgeleverde prestaties. Daarbij is van belang dat de garantieperiode is afgebakend en dat Inschrijver niet zonder meer de gevolgen draagt van onjuiste of onvolledige specificaties die door Opdrachtgever zijn verstrekt. Zou u daarom de eerste zin van §12.3 willen vervangen door: “Wederpartij garandeert voor de duur van drie maanden na Acceptatie dat hij Gebreken voor zijn rekening herstelt, tenzij deze Gebreken het gevolg zijn van door de Opdrachtgever verstrekte onjuiste of onvolledige specificaties”?	De Raad van State handhaaft de garantietermijn van twaalf maanden uit artikel 12.3 van de ARBIT-2022. Zij bevestigt dat de garantie niet geldt voor Gebreken die aantoonbaar het gevolg zijn van door de Raad van State verstrekte onjuiste of onvolledige specificaties, voor zover de Opdrachtnemer de Raad van State daar niet op grond van zijn waarschuwingsplicht op had moeten wijzen. Dit volgt reeds uit het stelsel van de ARBIT-2022 en wordt ter verduidelijking in de Overeenkomst opgenomen.

Nr.	Betreft	Vraag	Antwoord
75	§8.5 ARBIT	Inschrijver is bereid verantwoordelijkheid te dragen voor eventuele IE-inbreuken in de eigen ontwikkelde resultaten. Voor producten van derden is Inschrijver echter afhankelijk van de rechten en bescherming die de producent biedt. Ook kan Inschrijver geen verantwoordelijkheid overnemen voor aanspraken die voortvloeien uit door Opdrachtgever verstrekte specificaties of instructies, wijzigingen door Opdrachtgever of derden, of gebruik buiten de overeengekomen bestemming. Zou u de vrijwaring daarom willen beperken tot de door Inschrijver zelf ontwikkelde of vervaardigde resultaten en deze oorzaken willen uitzonderen?	De Raad van State handhaaft de vrijwaring van artikel 8.5 van de ARBIT-2022 voor de gehele Prestatie, inclusief de daarin opgenomen standaardprogrammatuur van derden; de Opdrachtnemer is de partij die de rechten van die derden verkrijgt en kan afdwingen. Zij bevestigt dat de vrijwaring niet geldt voor aanspraken die uitsluitend voortvloeien uit door de Raad van State verstrekte specificaties of instructies, uit wijzigingen die de Raad van State of door haar ingeschakelde derden zonder instemming van de Opdrachtnemer hebben aangebracht, of uit gebruik buiten het Overeengekomen gebruik. Dit wordt in de Overeenkomst opgenomen.
76	§§26.3–26.4 ARBIT, §7.5 overeenkomst (bijlage 5)	Een aansprakelijkheidslimiet per gebeurtenis geeft Inschrijver nog geen zekerheid over de totale blootstelling wanneer zich meerdere gebeurtenissen voordoen of verschillende financiële remedies samenlopen. In aansluiting op de voorgaande vragen verzoeken wij u daarom de overeengekomen limiet als één gezamenlijk maximum per contractjaar te laten gelden, gebaseerd op ten hoogste de voor dat jaar verschuldigde Vergoeding, ook voor contractuele IE- en privacy-aansprakelijkheid. Zou u tevens doorbelasting van aan Opdrachtgever opgelegde toezichthouderboetes willen uitsluiten en willen bepalen dat servicecredits en andere financiële remedies voor dezelfde gebeurtenis op de toepasselijke limiet in mindering komen?.	De Raad van State handhaaft de aansprakelijkheidsregeling van artikel 26 van de ARBIT-2022 (limiet per gebeurtenis, waarbij samenhangende gebeurtenissen als één gebeurtenis gelden) en neemt geen gezamenlijk jaarplafond op. Voor de uitleg van "de Vergoeding" in artikel 26.3 wordt verwezen naar het antwoord op vraag 87; voor toezichthouderboetes naar het antwoord op vraag 77. De Raad van State bevestigt dat servicecredits en andere financiële remedies die voor dezelfde gebeurtenis zijn verschuldigd, in mindering komen op de toepasselijke aansprakelijkheidslimiet. Dit wordt in de Overeenkomst opgenomen.
77	§§18 en 26.4 onder d ARBIT, verwerkersovereenkomst (bijlage 5a), E63–E65 PvE	Inschrijver behoort tot een internationale beursgenoteerde onderneming. De corporate governance van beursgenoteerde bedrijven verzet zich tegen de acceptatie van onbeperkte aansprakelijkheden. Artikel 26.4sub d van ARBIT bepaalt dat er de limitering van de aansprakelijk niet van toepassing is in geval van schade als gevolg van een toerekenbare tekortkoming bij het verwerken van persoonsgegevens.	De Raad van State handhaaft het uitgangspunt van artikel 26.4 onder d van de ARBIT-2022 dat de aansprakelijkheidsbeperking vervalt bij schending van wet- en regelgeving op het terrein van de bescherming van persoonsgegevens. Zij neemt uw subsidiaire voorstel over. Artikel 26.4 onder d wordt voor deze Overeenkomst als volgt aangevuld: "Een door de toezichthoudende autoriteit aan Opdrachtgever opgelegde boete wordt uitsluitend als schade aangemerkt voor zover de boete het gevolg is van een aan Wederpartij toerekenbare

Nr.	Betreft	Vraag	Antwoord
		Inschrijver erkent dat betrokkenen die bij van het verwerken van persoonsgegevens materiele of immateriële schade hebben geleden als gevolg van een inbreuk op de AVG door een verwerker dit rechtstreeks (op grond van art 82) bij de verwerker kunnen verhalen. Eveneens erkent Inschrijver de regel dat autoriteiten, op grond van art 83 AVG, rechtstreeks aan de verwerker een boete kunnen opleggen in geval van schending van de AVG door de verwerker. Inschrijver meent echter dat het niet proportioneel is om de contractuele aansprakelijkheid tussen partijen voor schade die kan ontstaan bij verwerken van persoonsgegevens niet te limiteren. Zo acht Inschrijver het niet proportioneel en evenredig dat een verwerkingsverantwoordelijke een boete die zij als verantwoordelijke heeft ontvangen van de Autoriteit Persoonsgegevens ongelimiteerd kan doorzetten als schade aan de verwerker. Inschrijver overweegt hierbij het volgende: Bij de contractuele aansprakelijkheid gaat het uiteraard om vergoeden van opgetreden schade, terwijl een boete geen schade is vanwege het punitieve aspect. Wanneer de bevoegde toezichthouder zoals de AP een boete oplegt aan de verwerkingsverantwoordelijke is er blijkbaar iets verwijtbaar misgegaan bij de verwerkingsverantwoordelijke. Indien de AP dan een boete oplegt aan de verwerkingsverantwoordelijke, is deze boete tot stand gekomen op basis van diverse aspecten die enkel en alleen gebaseerd zijn op de verwerkingsverantwoordelijke, conform EDPB “Guidelines 04/22 on the calculation of administrative fines under the GDPR”, en niet op eventuele opdrachtnemers zoals de verwerker. De AP zal alleen een boete aan de betrokken verwerker opleggen, vastgesteld op de factoren van toepassing op de verwerker en de door die partij gemaakte overtreding. Zo kan het voorkomen dat	tekortkoming en voor zover die boete, gelet op de rol en verantwoordelijkheden van Wederpartij als verwerker, ook rechtstreeks aan Wederpartij had kunnen worden opgelegd. Opdrachtgever stelt Wederpartij in de gelegenheid zijn zienswijze te geven in een procedure die tot een dergelijke boete kan leiden en betrekt die zienswijze bij zijn verweer." Deze aanvulling wordt in artikel 15 van de Overeenkomst opgenomen.

Nr.	Betreft	Vraag	Antwoord
		in een boete opgelegd aan de verwerkingsverantwoordelijke eerdere gemaakte fouten bij de verwerkingsverantwoordelijke zijn meegewogen, of andere overtredingen die te maken hebben met het plichten van verwerkingsverantwoordelijke partij, zoals de mate van (niet) meewerken aan het onderzoek van de AP. Deze zaken hebben echter niets van doen met de rol en verantwoordelijkheden van de opdrachtnemer als verwerker. Vanwege de bestuursrechtelijke aspecten van een boete opgelegd aan de opdrachtgever als verwerkingsverantwoordelijke, is de opdrachtnemer die als verwerker de opgelegde boete doorgeschoven zou krijgen, vaak niet aan te merken als belanghebbende en hierdoor niet ontvankelijk om beroep of bezwaar aan te tekenen tegen een dergelijk besluit. Gelet op het bovenstaande verzoekt Inschrijver u om in geval van schade in verband met het verwerken van persoonsgegevens (zoals bedoeld in art 18 ARBIT), de contractuele aansprakelijkheid tussen partijen te beperken op de wijze zoals bedoeld in art 26.3 ARBIT. Bent u bereid om artikellid 26.4 sub d ARBIT hierop aan te passen? Indien een beperking van aansprakelijkheid bij de verwerking van persoonsgegevens door aanpassing van art 26.4d voor u niet acceptabel wordt geacht, zou Inschrijver de volgende aanpassing willen voorstellen: “Art 26.4d: in geval van aanspraken op schadevergoeding ten gevolge van schending van wet- en regelgeving op het terrein van de bescherming van persoonsgegevens of handelen in strijd met de rechtmatige instructies van de verwerkingsverantwoordelijke. Onder schade wordt mede begrepen een door de toezichthoudende autoriteit opgelegde boete, met in achtneming van: (i) voor zover die boetes ook rechtstreeks aan Leverancier hadden kunnen	

Nr.	Betreft	Vraag	Antwoord
		worden opgelegd, maar niet zijn opgelegd; en (ii) onder de voorwaarde	
78	§26.4 onder c ARBIT	Inschrijver begrijpt dat Opdrachtgever beschermd wil zijn tegen aanspraken wegens inbreuk op intellectuele-eigendomsrechten. Een ongelimiteerde contractuele aansprakelijkheid is voor Inschrijver echter moeilijk te verenigen met een beheerste risicoverdeling, zeker wanneer de oplossing mede bestaat uit standaardprogrammatuur van derden. Zou u daarom bereid zijn §26.4 onder c voor deze opdracht buiten toepassing te laten, zodat ook deze aansprakelijkheid onder de overeengekomen financiële begrenzing valt?	Nee. De Raad van State handhaaft artikel 26.4 onder c van de ARBIT-2022. De Opdrachtnemer is de partij die de intellectuele-eigendomsrechten op de Oplossing, inclusief standaardprogrammatuur van derden, verkrijgt en kan beoordelen; het risico van inbreuk hoort bij hem. Zie ook het antwoord op vraag 75 voor de uitzonderingen op de vrijwaring.
79	§26.1 en 26.3 ARBIT	Inschrijver wil de verantwoordelijkheid voor de eigen prestaties kunnen afstemmen op de aard, omvang en vergoeding van deze opdracht. De huidige aansprakelijkheid van viermaal de Vergoeding per gebeurtenis, zonder uitsluiting van gevolgschade, kan tot een blootstelling leiden die niet in verhouding staat tot de opdracht. Zou u daarom de aansprakelijkheid willen beperken tot directe schade, tot ten hoogste de voor het betreffende contractjaar verschuldigde Vergoeding? Wij verzoeken u daarnaast gevolgschade, waaronder gederfde winst, gemiste besparingen en bedrijfsschade, uit te sluiten. Bent u hiertoe bereid?	Nee. De Raad van State handhaaft artikel 26.1 en 26.3 van de ARBIT-2022. De beperking tot viermaal de Vergoeding per gebeurtenis, waarbij samenhangende gebeurtenissen als één gebeurtenis gelden, is een proportionele en in de markt gebruikelijke en verzekerbare begrenzing. Een uitsluiting van gevolgschade wordt niet opgenomen. Voor de uitleg van "de Vergoeding" wordt verwezen naar het antwoord op vraag 87.
80	§7.3–7.4 en 13.4 en interne bijlage D.8 overeenkomst (bijlage 5), §§12.7, 43.5, 46, 73.2 en 84 ARBIT, E59–E60 en E79–E80 PvE	Inschrijver wil de oplossing gedurende de looptijd veilig en actueel houden. Bij standaardprogrammatuur van derden worden releases, beveiligingsupdates en de ondersteuning van oudere versies evenwel mede door de producent bepaald. Daardoor kan Inschrijver niet alle wijzigingen uitstellen of iedere productvervanging zonder aanvullende kosten uitvoeren. Zou u voor uitdrukkelijk aanvaarde derdencomponenten het vooraf bekendgemaakte producentversiebeleid en de onderhoudsvensters willen toestaan, met tijdige informatie, een impactanalyse en een redelijke test- en migratieperiode? Wij verzoeken u daarbij	De Opdrachtnemer mag voor standaardprogrammatuur van derden het vooraf bekendgemaakte versiebeleid en de onderhoudsvensters van de producent volgen, binnen de kaders van artikel 7.3 van de Overeenkomst en de SLA: releases worden ten minste twintig werkdagen vooraf aangekondigd met release notes en een impactanalyse, worden eerst in de acceptatieomgeving beschikbaar gesteld en maken geen door de Raad van State gebruikte functionaliteit of koppelingen onbruikbaar. Voor reguliere updates en patches volstaat tijdige aankondiging; zie het antwoord op vraag 90.

Nr.	Betreft	Vraag	Antwoord
		te bevestigen dat nieuwe, afzonderlijk geprijsde modules en productvervanging niet zonder meer kosteloos onder de artikelen 7.3 en 13.4 vallen en dat materiële wijzigingen via de schriftelijke wijzigingsprocedure worden behandeld.	Alle versies, updates en productvervangingen die nodig zijn om de Oplossing te laten voldoen aan het Programma van Eisen, de Inschrijving en de geldende wet- en regelgeving en standaarden, zijn inbegrepen in de Vergoeding (artikel 7.3, 7.4 en 8.7). Dit geldt ook wanneer de producent functionaliteit in een afzonderlijk geprijsde module onderbrengt of een product vervangt; artikel 13.4 blijft onverkort van toepassing. Uitsluitend functionaliteit die buiten het Overeengekomen gebruik valt en die de Raad van State op eigen initiatief wil afnemen, wordt via de schriftelijke wijzigingsprocedure van artikel 15.3 overeengekomen.
81	§13.5–13.6 en interne bijlage G overeenkomst (bijlage 5), §47 ARBIT, E94 PvE	Inschrijver begrijpt het belang van continuïteit en toegang tot gegevens wanneer een leverancier uitvalt. Bij standaardprogrammatuur van derden beschikt Inschrijver echter niet zonder meer over de broncode of over de bevoegdheid deze in depot te geven en een SaaS-dienst zelfstandig voort te zetten. Zou u daarom een aantoonbaar gelijkwaardige continuïteitsvoorziening willen aanvaarden wanneer een eigen broncodedepot of driepartijenregeling niet beschikbaar is? Te denken valt aan een producentregeling, gecombineerd met gegevens- en configuratie-export, rechtmatige voortgezette toegang en een uitvoerbaar exitplan. Wij verzoeken u vooraf de gelijkwaardigheidscriteria bekend te maken en te bevestigen dat de aanvaarde voorziening voor de betreffende component in de plaats treedt van de daarmee botsende verplichtingen uit §§13.5–13.6, §47 ARBIT en E94.	Alternatieve continuïteitsvoorzieningen zijn toegestaan, mits Inschrijver aantoonbaar maakt dat deze, gelet op doel en aard van de eis, een minimaal gelijkwaardig niveau van continuïteit, toegang tot gegevens en uitvoerbaarheid bij uitval bieden.
82	§2.1 C1 en 8.6–8.7 overeenkomst, prijzenblad (bijlage 3), E8, E79 en E82 PvE, W1 leidraad	Inschrijver wil een transparante vaste prijs aanbieden waarin alle verlangde gebruiksrechten en capaciteit zijn meegenomen. Het prijzenblad rekent met 400 gebruikers, terwijl de overeenkomst gebruik tot 500 gebruikers zonder meerprijs verlangt. Voor onder meer opslaggroei, transacties en API-gebruik is de inbegrepen omvang nog niet voldoende afgebakend. Zou u de aantallen en meeteenheden voor gebruikers, gelijktijdig gebruik, opslag en groei, maximale bestandsgrootte, transacties, API-	Voor de Inschrijving gaat de inschrijver uit van 400 gebruikers (sitelicentie, artikel 2.1 C1). Overeenkomstig artikel 8.6 van de Overeenkomst leidt een toename tot 500 gebruikers niet tot aanpassing van de Vergoeding; bij een structurele toename daarboven treden partijen in overleg over een aanpassing naar rato van de in het prijzenblad opgegeven prijs per gebruiker. Voor opslag wordt verwezen naar het antwoord op vraag 10. De overige gevraagde gebruiks- en capaciteitsgegevens (gelijktijdig gebruik, transacties, API-gebruik, bestandsgrootte) specificeert

Nr.	Betreft	Vraag	Antwoord
		gebruik en omgevingen eenduidig willen vastleggen? Met behoud van de verlangde ruimte tot 500 gebruikers verzoeken wij u tevens te bevestigen dat uitbreidingen buiten de overeengekomen omvang worden vergoed op basis van vooraf afgesproken eenheidsprijzen of een schriftelijke wijzigingsopdracht.	de Raad van State niet nader; de inschrijver gaat als materiedeskundige uit van een organisatie met circa 400 gebruikers en de in E82 genoemde 250 gelijktijdige gebruikers. Uitbreidingen buiten de overeengekomen omvang worden na schriftelijke opdracht vergoed als Meerwerk (B4) tegen de opgegeven uurtarieven, of voor gebruikers naar rato zoals hiervoor beschreven.
83	§2.2 en 14.2–14.3 overeenkomst (bijlage 5), §4.3 leidraad, §§43–46 ARBIT	Voor Inschrijver is naast de toepasselijkheid van derdenvoorwaarden van belang welke bepalingen bij een tegenstrijdigheid voorgaan. Zonder een duidelijke regeling zou Inschrijver toch gebruiksrechten moeten verlenen die de producent niet beschikbaar stelt. Zou u daarom in §14.2 willen vastleggen dat de bij de inschrijving gevoegde en uitdrukkelijk aanvaarde derdenvoorwaarden voor de aard, omvang, duur, gebruiksbeperkingen en beëindiging van het gebruiksrecht voorgaan boven daarmee strijdige bepalingen van de overeenkomst, haar bijlagen en §§43–46 ARBIT, uitsluitend voor de benoemde derdencomponenten? Wij verzoeken u tevens om oorspronkelijke, Engelstalige licentievoorwaarden toe te staan en te bevestigen dat bijvoeging daarvan bij de Inschrijving geen ongeoorloofd voorbehoud oplevert.	Nee. De Raad van State neemt in artikel 14.2 geen bepaling op die voorwaarden van derden voorrang geeft boven de Overeenkomst, haar bijlagen of de ARBIT-2022. Voorwaarden van derden kunnen uitsluitend gelden voor zover zij niet strijdig zijn met de Overeenkomst en de ARBIT-2022 en het Overeengekomen gebruik niet uitsluiten of beperken; zie het antwoord op vraag 24. Oorspronkelijke, Engelstalige licentievoorwaarden mogen ter informatie worden bijgevoegd. Het bijvoegen daarvan geldt niet als een voorbehoud, mits de inschrijver uitdrukkelijk verklaart dat hij de Overeenkomst en de ARBIT-2022 onvoorwaardelijk aanvaardt en dat de bijgevoegde voorwaarden daaraan ondergeschikt zijn.
84	§43 e.v. ARBIT, §§2.1 C1 en 14.2 overeenkomst (bijlage 5), E79 PvE	Inschrijver overweegt een oplossing aan te bieden waarin standaardprogrammatuur van derden wordt gebruikt. De daarvoor benodigde gebruiksrechten kunnen alleen worden verkregen onder de licentievoorwaarden van de betreffende rechthebbende; Inschrijver kan niet zelfstandig ruimere rechten verlenen. Zou u er daarom mee willen instemmen dat deze derdenvoorwaarden het uitgangspunt vormen voor het gebruiksrecht op de betreffende standaardprogrammatuur, mits zij bij de inschrijving kenbaar worden gemaakt en uitdrukkelijk in de overeenkomst worden aanvaard?	Nee. De voorwaarden van derden vormen niet het uitgangspunt voor het gebruiksrecht. Het gebruiksrecht wordt verleend overeenkomstig artikel 2.1 (C1) van de Overeenkomst en de ARBIT-2022; de inschrijver draagt er zelf zorg voor dat hij daarvoor de benodigde rechten van de rechthebbende verkrijgt. Voorwaarden van derden mogen bij de inschrijving kenbaar worden gemaakt en gelden uitsluitend voor zover zij niet strijdig zijn met de Overeenkomst en de ARBIT-2022. Zie het antwoord op vraag 24 en 83.
85	Betreft: §2.2 overeenkomst (bijlage	Inschrijver wil er graag op kunnen vertrouwen dat afspraken uit de Nota’s van Inlichtingen ook bij de	Afspraken in de Nota's van Inlichtingen die de Overeenkomst, de ARBIT-2022 of het Programma van Eisen wijzigen, worden

Nr.	Betreft	Vraag	Antwoord
	5), inleiding interne bijlage D bij die overeenkomst (p.16), §2.4 leidraad	uitvoering van de overeenkomst leidend zijn. De rangorde in §2.2 lijkt echter ruimte te laten voor voorrang van de oorspronkelijke overeenkomst en ARBIT, terwijl de leidraad uitgaat van voorrang van latere informatie. Daarnaast bepaalt de in de overeenkomst opgenomen bijlage D op p.16 dat bij strijdigheid met het PvE de voor Opdrachtgever meest gunstige bepaling geldt. Zou u deze bepalingen op elkaar willen afstemmen en willen vastleggen dat uitdrukkelijke wijzigingen in de Nota's van Inlichtingen voorgaan boven de daarmee strijdige contractstukken, waarbij de meest recente Nota prevaleert? Wij verzoeken u daarbij de genoemde regel in bijlage D te vervangen door een verwijzing naar deze eenduidige rangorde.	vóór ondertekening in de definitieve tekst van de Overeenkomst en haar bijlagen verwerkt. Daarmee ontstaat geen strijdigheid tussen de Nota's van Inlichtingen en de contractstukken. Voor het geval een wijziging onverhoopt niet is verwerkt, wordt aan artikel 2.2 toegevoegd dat uitdrukkelijke wijzigingen in de Nota's van Inlichtingen prevaleren boven de daarmee strijdige bepalingen van de stukken genoemd onder 1 tot en met 3, waarbij de meest recente Nota prevaleert. De zin in de inleiding van bijlage D dat bij strijdigheid met het Programma van Eisen de voor Opdrachtgever meest gunstige bepaling geldt, komt te vervallen. Strijdigheden tussen de SLA en het Programma van Eisen worden in deze Nota van Inlichtingen opgelost (zie het antwoord op vraag 68); daarna geldt de rangorde van artikel 2.2.
86	Bijlage 4, E61 en E62; BD §5.3.7 (W7a en W7e); bijlage 5, art. 7.2 en 10.5; bijlage 5a, bijlage 1	Wens W7 spreekt van het uitsluiten van geopolitieke en juridische risico's van buiten de Europese Unie, en E61 eist hosting binnen de EER. Voldoet een SaaS-dienst die wordt gehost op een platform van een onderneming die onder niet-Europese jurisdictie valt (zoals de US CLOUD Act) aan E61, ook wanneer de gegevens fysiek binnen de EER staan, en hoe wordt dit bij W7 gewogen? Gelden deze eisen ook voor alle subverwerkers, zoals diensten voor AI-functionaliteit, monitoring en support? Kan de Raad van State bepalen dat inschrijvers opgeven welke (sub)verwerkers bij de dienstverlening zijn betrokken, in welk land deze zijn gevestigd en onder welke jurisdictie hun moederonderneming valt?	E61 is in versie 1.1 van bijlage 4 in lijn gebracht met artikel 7.2 en 10.5 van de Overeenkomst: de Oplossing en alle gegevens van de Raad van State worden uitsluitend binnen de EER gehost, verwerkt en opgeslagen, en toegang vanuit of doorgifte naar landen buiten de EER, ook voor beheer en ondersteuning, is alleen toegestaan met voorafgaande schriftelijke toestemming van de Raad van State. Een platform van een onderneming die onder niet-Europese jurisdictie valt, voldoet aan E61 zolang de gegevens fysiek en logisch binnen de EER blijven en geen toegang van buiten de EER plaatsvindt. De geopolitieke en juridische risico's die daaraan verbonden kunnen zijn (zoals toegang op grond van buitenlandse wetgeving) worden beoordeeld bij wens W7. De eisen gelden voor de volledige verwerkingsketen, inclusief subverwerkers voor AI-functionaliteit, monitoring en support. De inschrijver geeft in zijn uitwerking van W7 aan welke (sub)verwerkers bij de dienstverlening zijn betrokken, in welk land zij zijn gevestigd en onder welke jurisdictie hun moederonderneming valt.
87	Bijlage 6, ARBIT-2022 art. 26.3; bijlage 5, art. 4 en 8	Bij een SaaS-overeenkomst met een looptijd tot tien jaar na Acceptatie: wordt onder "de Vergoeding" in artikel 26.3 van de ARBIT-2022 de totale contractwaarde over de volledige	Onder "de Vergoeding" in artikel 26.3 van de ARBIT-2022 wordt voor deze Overeenkomst verstaan: de Vergoeding voor de implementatie (B1) vermeerderd met de Vergoeding voor de

Nr.	Betreft	Vraag	Antwoord
		(eventueel verlengde) looptijd verstaan, of de jaarlijkse vergoeding? Dit heeft direct effect op de aansprakelijkheidslimiet en daarmee op de verzekerbaarheid van de opdracht.	clouddienst (B6/C1) over de vaste looptijd van de Dienstverleningsfase van vier jaar, zoals overeengekomen in artikel 8.1, exclusief de optionele verlengingen en exclusief Meerwerk. Dit wordt in artikel 15 van de Overeenkomst vastgelegd.
88	Bijlage 5, art. 7.5 en 7.6, bijlage D.4 en D.5	Artikel 7.5 kent kortingen toe bij het niet halen van de service levels en artikel 7.6 maakt ontbinding mogelijk bij herhaald niet halen van de beschikbaarheid of de P1-oplostijd. Kan de Raad van State bevestigen dat deze regelingen uitsluitend gelden voor incidenten die aan de opdrachtnemer (inclusief zijn onderaannemers) toerekenbaar zijn, en dat incidenten veroorzaakt door de infrastructuur van de Raad van State, door SharePoint, Microsoft 365, Raadsaam of andere derde leveranciers daarbuiten vallen?	Ja, dat wordt bevestigd. Artikel 7.5 geldt alleen bij een toerekenbare tekortkoming van de Opdrachtnemer; hetzelfde geldt voor artikel 7.6. Storingen en incidenten die aantoonbaar worden veroorzaakt door de infrastructuur van de Raad van State, door SharePoint, Microsoft 365, Raadsaam of andere leveranciers van de Raad van State, worden niet in de SLA-meting betrokken en leiden niet tot korting of ontbinding. De Opdrachtnemer blijft verantwoordelijk voor zijn eigen onderaannemers en hostingpartij. Zie ook het antwoord op vraag 68 en 100.
89	Bijlage 4, E82; bijlage 5, bijlage D.4 en bijlage F	E82 garandeert dat bepaalde handelingen bij 250 concurrent gebruikers binnen drie seconden worden weergegeven. Welke onderbouwing verwacht de Raad van State bij inschrijving en in de Proof of Concept, en worden de gebruiksomstandigheden nader gedefinieerd, zoals wat onder een concurrent gebruiker wordt verstaan (ingelogd of gelijktijdig actief), de complexiteit van de zoekvraag en de plaats waar de responstijd wordt gemeten?	Bij inschrijving is een onderbouwing van een eis niet van toepassing. In de Proof of Concept wordt E82 onder representatieve gebruiksomstandigheden getoetst. Onder 250 concurrente gebruikers wordt verstaan: 250 gelijktijdig actieve gebruikers. De responstijd wordt gemeten op de werking van de Oplossing; externe netwerkvertraging wordt daarbij buiten beschouwing gelaten.
90	Bijlage 5, art. 7.3, bijlage D.2 en D.8; bijlage 4, E59, E60 en E79	Artikel 7.3 bepaalt dat releases uitsluitend na afstemming met en goedkeuring door de Raad van State in productie worden gebracht, en bijlage D.2 vraagt goedkeuring voor onderhoud dat de beschikbaarheid raakt. Hoe verhoudt deze voorafgaande goedkeuringsplicht zich tot een generieke, meertenant SaaS-releasecyclus (E79), waarin updates voor alle afnemers gelijktijdig en na tijdige aankondiging worden uitgerold? Is de Raad van State bereid voor reguliere updates en patches uit te gaan van tijdige aankondiging in plaats van goedkeuring? Hoeveel grote releases per jaar verwacht de Raad van State te	Voor reguliere updates, patches en security fixes binnen de generieke SaaS-releasecyclus volstaat tijdige aankondiging; afzonderlijke voorafgaande goedkeuring is daarvoor niet vereist. Voor grote releases die materiële impact hebben op functionaliteit of beschikbaarheid blijft voorafgaande afstemming en goedkeuring vereist. De Raad van State schrijft geen vast aantal grote releases per jaar voor. De planning en benodigde beoordelingsperiode worden tijdig afgestemd.

Nr.	Betreft	Vraag	Antwoord
		beoordelen, en binnen welke doorlooptijd geeft zij haar goedkeuring?	
91	BD §5.4; bijlage 7	Volgens BD §5.4 wordt functionaliteit die niet in de schriftelijke uitwerking is beschreven niet alsnog in de beoordeling betrokken. Mag standaardfunctionaliteit die tijdens de live demonstratie zichtbaar wordt maar niet afzonderlijk in de uitwerking is beschreven, wel worden getoond voor zover deze rechtstreeks betrekking heeft op de onderdelen van het demonstratiescript?	Ja. Standaardfunctionaliteit mag worden getoond voor zover deze rechtstreeks betrekking heeft op het demonstratiescript.
92	BD §5.4; bijlage 7	Het demonstratiescript vraagt onder meer de relatie tussen SharePoint en de RMA te tonen. Verwacht de Raad van State dat dit wordt getoond op een door de inschrijver ingerichte omgeving met representatieve eigen data, of stelt de Raad van State testdata beschikbaar? Worden naast het demonstratiescript nog scenario's of testgegevens vooraf met de inschrijvers gedeeld?	De inschrijver demonstreert in een eigen representatieve omgeving met eigen testdata. Er worden geen aanvullende scenario's of testgegevens verstrekt naast het demonstratiescript.
93	Bijlage 4, E72 en E73; bijlage 5, bijlage D.2	E72 vereist een acceptatieomgeving die representatief is voor productie; E73 sluit gebruik van productiedata buiten de productieomgeving uit. Kan de Raad van State bevestigen dat "representatief" ziet op gelijke software, configuratie en koppelingen, en niet op een volledige kopie van de productiedataset, gelet op de omvang van circa 700 GB en de daaruit voortvloeiende kosten?	Deze aanname is correct.
94	Bijlage 4, E78; bijlage 3, blok Trainingen; BD §5.2	E78 bepaalt dat trainingen voor eindgebruikers op locatie plaatsvinden in groepen van maximaal 15 personen. Welke doelgroepen onderscheidt de Raad van State, en hoeveel eindgebruikers worden verwacht? Verzorgt de opdrachtnemer de eindgebruikerstrainingen zelf, of leidt hij uitsluitend de trainers van de Raad van State op? Kan de Raad van State bevestigen dat de in het prijzenblad genoemde aantallen (3 functioneel beheerders, 6 informatiebeheerders en 3 technisch beheerders) de rekengrondslag blijven, en of opleiding van gedurende de looptijd nieuw instromende medewerkers onder die prijs valt of als meerwerk wordt verrekend?	Opdrachtnemer verzorgt de in E78 gevraagde trainingen. De aantallen in het prijzenblad zijn de rekengrondslag; training van aanvullende of later instromende medewerkers valt buiten deze aantallen en kan als meerwerk worden afgenomen.

Nr.	Betreft	Vraag	Antwoord
95	BD §5.3.9 (W9d); bijlage 4, E89; bijlage 5, bijlage B	Om een passende projectorganisatie en de benodigde inzet van de Raad van State te kunnen beschrijven (W9 vraag d, E89): welke besluitvormingsstructuur hanteert de Raad van State voor het implementatietraject, wat is de beoogde samenstelling en het mandaat van de gremia, en heeft de Raad van State een voorkeur voor een specifieke projectaanpak?	De definitieve governance en mandaten worden bij aanvang gezamenlijk vastgesteld. De Raad van State schrijft geen specifieke projectmethodiek voor, mits de aanpak beheerst en aantoonbaar uitvoerbaar is.
96	Bijlage 4, E89; bijlage 5, art. 5.3 en 6.1; BD §2.10	Artikel 5.3 vraagt binnen tien werkdagen na de ingangsdatum een plan van aanpak voor de Proof of Concept. E89 vraagt een projectplan vóór definitieve gunning, terwijl artikel 6.1 het projectplan binnen vier weken na het Go-besluit vraagt. Betreft dit afzonderlijke plannen, of actualiseert het projectplan na het Go-besluit het plan dat vóór definitieve gunning wordt geleverd? Welke minimale inhoudelijke elementen verwacht de Raad van State in elk van deze plannen?	Het plan uit artikel 5.3 betreft de PoC. Het vóór definitieve gunning ingediende projectplan wordt na het Go-besluit geactualiseerd en geconcretiseerd voor de implementatie.
97	BD §1.4.2 en §2.3; bijlage 5, art. 5.1, 5.2, 6.6 en bijlage F	De PoC duurt maximaal drie maanden vanaf de ingangsdatum en is een fatale termijn. Per welke datum zijn de representatieve testinrichting van Digitaal Samenwerken, Raadsaam, Microsoft 365 en Entra ID, de testdata en de representatieve deelset uit Corsa beschikbaar? Mag de toetsing van onderdelen, met name de koppelingen en de proefmigratie, over de PoC-periode worden gespreid?	De benodigde testvoorzieningen en testdata worden bij aanvang van de PoC beschikbaar gesteld. De toetsing van koppelingen en proefmigratie mag binnen de PoC-periode worden gepland, mits alle criteria uiterlijk aan het einde zijn aangetoond.
98	BD §1.4.2; bijlage 5, art. 5.3, 5.4, 5.6 en 5.7, bijlage F	Aan de hand van welke objectieve en vooraf vastgestelde criteria stelt de Raad van State vast dat de opdrachtnemer “aantoonbaar niet aan de PoC-criteria voldoet”? Wordt hiervoor een toetsingskader of beoordelingsformulier gehanteerd dat voorafgaand aan de PoC met de opdrachtnemer wordt gedeeld, inclusief de eisen die als essentieel worden aangemerkt? Op welke wijze wordt geborgd dat een negatieve uitkomst niet het gevolg is van onvoldoende medewerking aan de zijde van de Raad van State, zoals het niet tijdig beschikbaar stellen van testinrichting en testdata, of van derde leveranciers?	De beoordeling vindt plaats aan de hand van Bijlage F en de daarin aangewezen essentiële criteria. De concrete toetsing en planning worden voorafgaand aan de PoC vastgelegd; vertraging die aantoonbaar door de Raad van State of derden wordt veroorzaakt, wordt niet aan Opdrachtnemer toegerekend.

Nr.	Betreft	Vraag	Antwoord
99	Bijlage 4, E38, E39 en E66; bijlage 3; bijlage 5, art. 2.1 (B1); BD §5.3.4 (W4c)	E38 en E39 vereisen overbrenging naar het Nationaal Archief en het prijzenblad bevat een koppeling “Nationaal Archief / overbrenging”. Welke overdrachtsstandaard en welke versie zijn voorgeschreven (bijvoorbeeld MDTO), welk koppelvlak van het e-depot van het Nationaal Archief moet worden ondersteund, en is een bestaande aansluiting of een testomgeving beschikbaar? Valt de daadwerkelijke aansluiting op het e-depot binnen de scope, of volstaat het aanleveren van een gevalideerd overdrachtspakket?	De Oplossing moet een gevalideerd overdrachtspakket kunnen opleveren conform de dan geldende eisen, waaronder MDTO. Een daadwerkelijke aansluiting op of testomgeving van het e-depot wordt niet als bestaande voorziening beschikbaar gesteld.
100	Bijlage 4, E44 t/m E49; bijlage 5, art. 5.2, 6.2 en bijlage F	De opdrachtnemer is afhankelijk van de medewerking van de Raad van State en van derden (onder meer de beheerders van Raadsaam en de Microsoft 365-omgeving) om de koppelingen te realiseren. Kan de Raad van State bevestigen dat de verplichting van de opdrachtnemer zich beperkt tot de werkzaamheden die aan de zijde van de Oplossing nodig zijn om de koppeling te laten functioneren, en dat het niet of niet tijdig functioneren van een koppeling door omstandigheden aan de zijde van de Raad van State of van die derden de opdrachtnemer niet kan worden tegengeworpen – niet in de Proof of Concept, niet bij de Acceptatie en niet gedurende de contractperiode?	De Opdrachtnemer is verantwoordelijk voor de realisatie van de in het prijzenblad opgenomen koppelingen als werkend geheel, voor zover het de Oplossing en de daarbij behorende koppelvlakken betreft. De Raad van State draagt zorg voor de toegang tot haar eigen omgevingen en voor de medewerking van de beheerders van Raadsaam en de Microsoft 365-omgeving (zie het antwoord op vraag 101). Het niet of niet tijdig functioneren van een koppeling door omstandigheden aan de zijde van de Raad van State of van die derden wordt de Opdrachtnemer niet tegengeworpen, in de PoC, bij Acceptatie noch in de Dienstverleningsfase (zie ook het antwoord op vraag 68 en 98), mits de Opdrachtnemer de belemmering tijdig schriftelijk meldt via de escalatieprocedure van artikel 3.4 en zijn eigen werkzaamheden aantoonbaar gereed heeft.
101	BD §1.3.5; bijlage 4, E44 en E45; bijlagen 4a t/m 4d	Kan de Raad van State bevestigen dat de koppelvlakken van Raadsaam, de Kenniswiki en de tts performance suite zonder aanvullende kosten of licenties voor de opdrachtnemer beschikbaar zijn, en dat de Microsoft-licenties die voor de koppelingen binnen de Microsoft 365-omgeving van de Raad van State nodig zijn (waaronder Power Automate) voor rekening van de Raad van State komen? Welke rol vervult de Raad van State bij het verkrijgen van toegang tot deze koppelvlakken?	De Raad van State draagt zorg voor de toegang tot de koppelvlakken van Raadsaam, de Kenniswiki en de tts performance suite en organiseert de medewerking van de betrokken leveranciers; aan de Opdrachtnemer worden daarvoor geen kosten of licenties in rekening gebracht. De Microsoft-licenties binnen de Microsoft 365-omgeving van de Raad van State die nodig zijn voor de koppelingen, waaronder Power Automate, komen voor rekening van de Raad van State. Licenties die de Opdrachtnemer zelf nodig heeft voor zijn Oplossing of voor componenten van derden die hij inzet, zijn inbegrepen in de Vergoeding (artikel 8.7).

Nr.	Betreft	Vraag	Antwoord
102	Bijlage 3, blok Koppelingen; bijlage 4, E44 t/m E49; BD §5.3.3 (W3d) en §5.3.8 (W8d)	Het prijzenblad noemt koppelingen met Digitaal Samenwerken, Raadsaam, Entra ID, Microsoft Office, Microsoft Exchange, het Nationaal Archief en een generieke API-koppeling; de wensen noemen daarnaast de Kenniswiki (W3d) en de tts performance suite (W8d). Kan de Raad van State een uitputtende lijst geven van de systemen waarmee bij Acceptatie een koppeling operationeel moet zijn, zodat deze als vaste scope in de implementatieprijs kan worden meegenomen? Kan zij voor de Kenniswiki en de tts performance suite aangeven welke functionaliteit van de koppeling wordt verwacht? En geldt voor koppelingen die pas na Acceptatie nodig blijken, dat deze als meerwerk tegen de opgegeven uurtarieven worden afgehandeld?	De koppelingen uit het prijzenblad zijn onderdeel van de vaste implementatiescope. Voor de Kenniswiki en tts performance suite beschrijft de inschrijver de mogelijkheden bij de betreffende wensen. Indien aangeboden dienen deze toegevoegd te worden aan het prijzenblad, zo niet, dan is het uitganspunt dat deze kosteloos worden aangeboden.
103	BD §2.6 sub d en §5.2; bijlage 5, art. 2.1 (B4) en 8.4	De prijzen zijn all-in en omvatten alle eisen en voorwaarden (BD §2.6 sub d en §5.2). Kan de Raad van State bevestigen dat werkzaamheden als gevolg van scopewijzigingen op haar verzoek, zoals aanvullende koppelingen of extra trainingsgroepen, na een voorafgaand schriftelijk verzoek als meerwerk (B4) worden verrekend tegen de in het prijzenblad opgegeven uurtarieven?	Ja, dat wordt bevestigd. Werkzaamheden als gevolg van scopewijzigingen op verzoek van de Raad van State, zoals aanvullende koppelingen die niet in het prijzenblad zijn opgenomen of extra trainingsgroepen boven de in het prijzenblad genoemde aantallen, worden na voorafgaande schriftelijke opdracht als Meerwerk (B4) verrekend tegen de in het prijzenblad opgegeven uurtarieven, overeenkomstig artikel 8.4 van de Overeenkomst.
104	Bijlage 3, blok Koppelingen; BD §5.2	Het prijzenblad staat toe dat inschrijvers koppelingen toevoegen die bij de wensen horen. Tellen de prijzen van deze toegevoegde koppelingen mee in de fictieve totaalprijs (P)? Zo ja, mag een inschrijver dergelijke onderdelen als optie opnemen die buiten de fictieve totaalprijs blijft, ook als de functionaliteit standaard in de aangeboden oplossing is geïntegreerd?	Ja, de prijzen van toegevoegde koppelingen tellen mee in de fictieve totaalprijs (P). Het is niet toegestaan onderdelen als optie buiten de fictieve totaalprijs te houden. Koppelingen die standaard in de aangeboden Oplossing zijn geïntegreerd, worden niet als afzonderlijke regel toegevoegd; de inschrijver vermeldt in het document "Toelichting prijzenblad" (zie het antwoord op vraag 105) dat de functionaliteit in de prijs van de Oplossing is inbegrepen.
105	BD §2.6 sub c en §5.2; bijlage 3	Volgens BD §5.2 is een nulprijs voor een onderdeel alleen toegestaan als het onderdeel in een ander onderdeel is inbegrepen “en dit op het prijzenblad is toegelicht”. Het prijzenblad zelf vermeldt dat met “€ 0,-” kan worden volstaan, maar bevat geen veld voor een toelichting, en	De inschrijver neemt de toelichting op in een afzonderlijk document met de naam "Toelichting prijzenblad" (pdf), dat hij samen met het prijzenblad indient. In dit document licht hij per onderdeel waarvoor € 0,- is ingevuld toe in welk ander onderdeel de kosten zijn inbegrepen. Het document mag geen

Nr.	Betreft	Vraag	Antwoord
		vaste tekst van het format mag niet worden gewijzigd (BD §2.6 sub c). Waar en hoe geeft de inschrijver deze toelichting? Kan de Raad van State bevestigen dat het invullen van € 0,- met toelichting niet leidt tot terzijdelegging wegens een manipulatieve of irreële prijsstelling?	andere informatie bevatten. De vaste tekst van het prijzenblad wordt niet gewijzigd. Paragraaf 2.8 wordt in die zin aangevuld. Een nulprijs voor een afzonderlijk onderdeel die met deze toelichting aantoonbaar in een ander onderdeel is inbegrepen, leidt op zichzelf niet tot terzijdelegging wegens manipulatieve of irreële prijsstelling. De Raad van State beoordeelt de prijsstelling als geheel aan de hand van paragraaf 5.2.
106	Bijlage 3, regel Opslag; bijlage 5, art. 8.7; BD §5.3.9 (W9)	Het prijzenblad bevat een regel “Opslag”, terwijl de aanbestedingsstukken alleen het huidige volume noemen (circa 65 GB SQL-data en 621 GB aan documenten en dossiers) en geen verwachte groei. Welk totaal datavolume en welke jaarlijkse groei dienen inschrijvers als uitgangspunt te hanteren voor deze regel? Is in de prijs een basisvolume aan opslag inbegrepen, en mag de inschrijver een tarief per extra TB per jaar opgeven voor opslag boven dat volume, zodat alle inschrijvers de regel eenduidig en onderling vergelijkbaar invullen?	Zie antwoord vraag 10.
107	Bijlage 3; bijlage 5, art. 2.1 (C1) en 8.6; BD §5.2	Het prijzenblad gaat uit van een sitelicentie voor 400 gebruikers; volgens artikel 8.6 leidt een toename tot 500 gebruikers niet tot aanpassing van de vergoeding. Betreffen deze aantallen named users of concurrent users, en tellen functionele accounts, systeem- en serviceaccounts en de door de Raad van State aangewezen derden (artikel 2.1, C1) hierin mee? Kan de Raad van State tevens een indicatie geven van de verdeling van de gebruikers over rollen (eindgebruikers, informatiebeheerders, functioneel beheerders) en van de verwachte groei gedurende de looptijd?	De aantallen van 400 en 500 betreffen het totaal aantal accounts met toegang tot de Oplossing (named users), inclusief de door de Raad van State aangewezen derden (artikel 2.1 C1). Functionele, systeem- en serviceaccounts die geen natuurlijke persoon vertegenwoordigen tellen niet mee. Voor de verdeling over rollen kan worden uitgegaan van de aantallen in het prijzenblad (3 functioneel beheerders, 6 informatiebeheerders en 3 technisch beheerders); de overige gebruikers zijn eindgebruikers. Voor groei en de vergoeding bij groei wordt verwezen naar het antwoord op vraag 82.
108	BD §5.3 en §5.4; bijlage 7, interview	Verwacht de Raad van State van de inschrijver ook een beschrijving van de visie op de toekomstige ontwikkeling van de aangeboden oplossing en de wijze waarop de inschrijver deze vormgeeft? Zo ja, onder welke wens dient dit te worden opgenomen, aangezien dit buiten W7 vraag e niet expliciet bij de beoordelingsaspecten is benoemd,	Ja. De visie op toekomstige ontwikkeling en de wijze van doorontwikkeling kan worden opgenomen bij W7, in het bijzonder bij vraag e, en kan tijdens het interview worden toegelicht.

Nr.	Betreft	Vraag	Antwoord
		terwijl het interview “doorontwikkeling” wel als onderwerp noemt?	
109	BD §5.3 en §5.3.7 (W7c)	Wens W7 vraag c vraagt een overzicht van de software supply chain inclusief de software bill of materials. Een volledige SBOM past doorgaans niet binnen het maximum van drie A4, terwijl bijlagen en verwijzingen niet in de beoordeling worden betrokken. Waar en in welke vorm dient de inschrijver dit overzicht aan te leveren: binnen de drie pagina’s, als afzonderlijke bijlage buiten de paginalimiet, of pas op verzoek of tijdens de Proof of Concept?	Binnen de beantwoording van W7c volstaat een overzichtelijke beschrijving van de software supply chain en de wijze waarop de SBOM wordt beheerd. De volledige SBOM hoeft niet binnen de drie pagina’s te worden opgenomen en kan tijdens de PoC of op verzoek worden verstrekt.
110	BD §5.3, voorschriften voor de uitwerking	Tellen een voorblad en een inhoudsopgave mee voor het maximale aantal pagina’s per wens?	Een voorblad met uitsluitend de naam van de inschrijver, het wensnummer en de titel van de wens telt niet mee voor het maximale aantal pagina's. Een inhoudsopgave is niet nodig en telt, indien opgenomen, wel mee. Alle overige inhoud, inclusief afbeeldingen en schermvoorbeelden, telt mee.
111	BD §2.8 en §3.1; bijlage 1	Is bijlage 1 (UEA) het in te dienen UEA-formulier, in te vullen met Adobe Reader en als pdf te uploaden, of vullen inschrijvers het UEA online in TenderNed in?	Het UEA (bijlage 1) wordt als pdf-formulier ingevuld met Adobe Reader, rechtsgeldig ondertekend en als pdf in TenderNed geüpload; de online UEA-module van TenderNed wordt niet gebruikt. Bij een samenwerkingsverband dient iedere deelnemer en bij een beroep op een derde ook die derde een eigen UEA in.
112	Bijlage 5, art. 1.1 en overweging c; BD voorblad	Het Beschrijvend document is gedateerd versie 1.0 – 15 oktober 2026, terwijl artikel 1.1 van de Concept Overeenkomst verwijst naar het Beschrijvend document “versie 1.0 van 16 oktober 2026” en overweging c vermeldt dat de aankondiging op 16 oktober 2026 is verzonden (volgens TenderNed: 15 oktober 2026). Kan de Raad van State deze verwijzingen corrigeren?	De aankondiging is op 15 oktober 2026 via TenderNed gepubliceerd en verzonden naar het Publicatieblad van de Europese Unie, waar zij op 19 oktober 2026 is gepubliceerd onder nummer 718679-2026. Het Beschrijvend document is versie 1.0 van 15 oktober 2026. Artikel 1.1 (begrippen Beschrijvend document en Programma van Eisen) en overweging c van de concept Overeenkomst, alsmede de overeenkomstige bepalingen in de concept Wachtkamerovereenkomst, worden hierop gecorrigeerd. Deze correcties worden in de definitieve Overeenkomst verwerkt.

Nr.	Betreft	Vraag	Antwoord
113	Bijlage 4, inhoudsopgave, §3.2 en E87; BD §4.1	Bijlage 4 (Programma van Eisen en Wensen, versie 1.0) begint bij hoofdstuk 3. In §3.2 is alleen eis E10 opgenomen; de eisen E11 tot en met E16 en wens W2 ontbreken, en §3.5 ontbreekt (de inhoudsopgave gaat van §3.4 naar §3.6). In E87 staan de aanduidingen “1)” en “2)” zonder bijbehorende tekst. Kan de Raad van State een volledige versie van bijlage 4 publiceren, inclusief de tekst van E11 tot en met E16, W2, §3.5 en de bij E87 bedoelde toelichting? Zonder deze gegevens zijn deze eisen niet te beoordelen en niet te prijzen.	Zie antwoord vraag 1.
114	Beschrijvend document §4.2 en 4.3; ARBIT-2022	Per 1 oktober 2026 heeft de Staat der Nederlanden, vertegenwoordigd door SLM Rijk, een meerjarige raamovereenkomst gesloten met een softwarefabrikant. Die bevat voorwaarden voor het gebruik, het onderhoud en de ondersteuning van standaardsoftware en technische expertdiensten van die fabrikant. Is het toegestaan dat voor de standaardsoftware van deze fabrikant, die onderdeel is van de Oplossing, de voorwaarden van deze raamovereenkomst toe te pasen?	Nee. De Raad van State maakt geen gebruik van de bedoelde raamovereenkomst en deze aanbesteding staat op zichzelf. Op de Overeenkomst zijn uitsluitend de Overeenkomst zelf en de ARBIT-2022 van toepassing; voorwaarden uit een raamovereenkomst tussen de Staat en een softwarefabrikant zijn niet van toepassing. De inschrijver mag de voorwaarden van de fabrikant ter informatie bijvoegen onder de voorwaarden genoemd in het antwoord op vraag 24.
115	Beschrijvend document §1.4.3 en §5.2; Prijzenblad (bijlage 3)	U vraagt om een vaste prijs voor een potentiele periode van maar liefst 10 jaar. Het is voor de leverancier van de software (als SaaS) niet mogelijk om voor een dergelijk lange periode vaste prijzen af te geven. Is het voor u acceptabel om een vaste prijs te krijgen voor de initieel vaste contract periode?	De prijzen gelden conform de prijs- en indexeringsbepalingen van de aanbestedingsstukken. Een beperking van de vaste prijs tot uitsluitend de initiële contractperiode wordt niet toegestaan.